

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epitome Instituti Societatis Jesu

Sesti, Curtius

Bruxellis, 1690

Pars IV. De mediis quibus Socii omnes ad propriam perfectionem
diriguntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68440)

P A R S I V.

DE MEDIIS, QUIBUS Socii omnes ad propriam perfe- ctionem diriguntur.

EXpositis iis, quæ ad multiplices Sociorum classes constituendas, erudiendasque sigillatim conducunt, ea se offerunt exponenda; quibus omnes generatim in religiosa perfectione juvantur: qui licet non sit unus, est tamen primarius Societatis nostræ scopus.

CAPUT I.

De Studio Perfectionis, Oratione,
Verbo Dei, & Sacramentis.

SECTIO I.

De Studio Perfectionis, & Oratione.

*Ad omnem vir-
tutem connitend-
um.*

1. **P**remittendum est, omnibus
constanti animo incumben-
dum esse; ut nihil solidæ per-
fectionis, quod Divinâ gratiâ
consequi possint, prætermittant; curent-
que semper in via divini servitii progres-
sum facere. ^a Atque in hujusmodi studio
majus momentum, quàm in doctrina, vel
aliis donis naturalibus, & humanis esse du-
cant, etiam ad juvandos proximos: nam
media illa, quæ cum Deo instrumentum
conjungunt, ut à Divina manu rectè gu-
bernetur, efficaciora sunt; quàm quæ illud
disponunt erga homines. ^b Sciant etiam
quomodo se contra omnes tentationes
tueantur: duoque potissimum hoc in ge-
nere præstent; alterum, ut eas antevertant
adhibitis earum contrariis; alterum, ut
nullam earum celent, quam vel Præfecto
spi-

^a Ex. c. 1. §.
2. & P. 3. c. 1.
§. 10. & P. 6.
c. 1. §. 1. &
Reg. Præf.
Spir. & R.
Præp. & Rect.
c. 3.

^b P. 10. §. 2. &
In. 13. c. 1. §.
1. & Cl. c. 3.

spiritus, vel Confessario, vel Superiori non aperiunt. *e* Ad omnigenæ verò Perfectionis studium exercendum, quæ Summario Constitutionum comprehensa singulis mensibus publicè præleguntur, mirificè conducunt: & Instructio Patris Claudii ad augendum, conservandumque spiritum in Societate; præter Epistolas parenæticas Præpositorum Generalium, identidem in Refectorio legi solitas.

2. Descendendo autem magis ad particularia; omnes rectam habere intentionem studeant, non solum circa vitæ suæ statum, verum etiam circa res omnes particulares; id semper spectantes, ut in eis placeant Divinæ Bonitati; exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum; *d* & quanto arctius aliquis se Deo adstrinxerit, & liberaliorem præstiterit, tanto eum in se liberaliorem etiam experietur. *e*

3. Huic animi promptitudini (quæ vera devotio est) quærendæ, suum quisque tempus rebus spiritualibus impendat: & Superiores hanc rem, utpote rerum nostrarum animam, præcipuâ curâ versent. *f* Id autem cum diversimodè, pro diversitate classium, in Constitutionibus commendatur; ut supra sigillatim suis locis expositum est: post repetitas hac super re Consulta-

e P. 3. c. 1. §. 10. & 12. 13.

Recta Intentio.

d Ex. c. 1. §. 3.

& P. 3. c. 1. §.

26. & P. 10.

§. 2. 3.

e P. 3. c. 1. §.

22.

Oratio mentalis

quotidiana, &

Examen.

f P. 3. c. 1. §.

20. & R. com.

1. & C. 11. D.

30. & Cl. c. 3.

& C. 2. D. 29. sultationes, Universis in Societate præ-
 & C. 4. D. 5. scriptum est; ut orent quotidie per horam,
 h C. 8. D. 38. § quod summo mane peragitur, h &
 §. 4. & R. supponitur in pia meditatione consistere. i
 Præp. 49. & Præterea binis horæ quadrantibus, in dies
 Rect. 45. singulos, discutienda conscientia est; l quo
 i P. 4. c. 4. B. & C. 8. D. 38. tempore nullus vagetur extra cubiculum.
 §. 4. & R. Diebus tamen festis, ubi habita est concio,
 com. 1. matutinum Examen ex præscripto non fiet.
 l P. 3. c. 1 §. 1. m Peculiari cura exerceatur Examen parti-
 & P. 4. c. 4 §. 3. & C. 4. D. 5. culare, si non diverso, communi saltem
 m C. 7. D. 25. utriusque Examinis tempore. n
 §. 2. & Or. c. * 4. Non visum est præscribere, ut om-
 4. §. 1. nes in unum locum, orationis hujus causâ,
 n In ad ap. conveniant: nisi fortè instituaturs extraor-
 Consc. §. 8. & dinaria, pro re nata, ad tempus. o Verùm
 Cl. c. 3. §. 5. tempore orationi, & reliquis exercitiis as-
 * *Locus Ora-* signato, sit aliquis qui observet, num om-
tionis & Visita- nes iis vacent: quod etiam Minister, &
tores. ipsemet Rector aliquando faciat. p Hæc
 o C. 1. D. 98. autem visitatio debet esse quotidiana, nec
 & C. 4. D. 59. ulli dandum, ut ad libitum dormiat: sed
 p R. Præp. 50. suum cuique statum tempus surgendi,
 & Rect. 47. orandique definitum sit, & Superiori con-
 & In. 13. c. 1. §. 1. stet. q
 q C. 7. D. 25. §. 1. 5. Ad SS. etiam Litanias ex vetusta con-
Oratio Vocalis. suetudine quotidie conveniendum; quibus
 r C. 9. D. 7. nonnulla precum additamenta Congregat.
 & C. 10. D. 14. Generales decreverunt. r Huc referri etiam
 & C. 12. Act. po-

potest Benedictio mensæ , & Gratiarum actio ; de quibus constitutum est , fieri debere in Refectorio , stando , ac devotè , juxta ritum Romanum communem : quod ita temperandum est , ut in privata , & secunda mensa antiqua , & consueta Benedictio retineri possit. s De Honoris Canonicis dictum est supra Part. 2. Cap. 4. Sect. 5. §. 6. & rursus dicitur, cum de Choro Part. 5. C. 1. Sect. 6.

6. Quotannis verò omnes vacent exercitiis spiritualibus , per octo , vel decem dies continuos ; superatis omnibus difficultatibus , quæ aliquando obstare possent : ita ut neque negotiis , neque confessionibus eo tempore distineantur : serveturque Exercitiorum methodus , præsertim in recessu ab omnibus ; commendaturque executio P. N. * Horum porrò Exercitiorum ratio , non modò in ipso Exercitiorum libello scripto à S. Fundatore , atque approbato à Paulo III. pag. 32. sed & in Directorio fusè explicatur ; quod Directorium in Con. 5. expensum est. * Concessa est etiam Indulgentia plenaria tum Nostris , tum Externis eadem Exercitia , saltem per octo dies , obeuntibus in nostris Aedibus. * In gratiam vacantium Exercitiis spiritualibus , nec non & Convalescentiam ,

s P. 3. c. 1. §. 5. & C. 1. D. 99. & C. 4. D. 60.

Exercitia spiritualia.

* C. 6. D. 29. §. 2. & Cl. c. 3. §. 3. & In. 13. c. 1. §. 4. & C. 7. D. 15. §. 4. & C. 8. D. 38. §. 1. & Or. c. 4. §. 20. * Præf. ad Direct.

* Alex. VII. Br. 2. Oct. 1657.

tium, permissus est Domibus Professis
 y P. 6. c. 2. §. hortus suburbanus, in quem illi se recipiant.
 5. y De Exercitiis, quatenus Externis tradenda sunt, agetur infra Part. 5. C. 1. Sect. 8.

S E C T I O II.

De Verbo Dsi.

Lectio spiritualis.

z C. 7. D. 25.

§. 3. & R. com.

1.

a Cl. c. 3. §. 6.

7.

b P. 3. c. 1. §.

5. & E.

c C. 8. D. 47.

Litera Anna.

1. **L**ectio spirituali designatus est quædrans integer ante Examen vespertinum. z Extraordinaria etiam ad renovandum spiritum commendatur. * Eadem adhibeatur in mensa, ut dum corpus edendo reficitur, sua etiam animæ refectio tribuatur, libro aliquo pio potius, quam difficili: vel id temporis aliquis concionabitur; aut literæ, quæ ad ædificationem faciunt, legentur. b Videndæ Regulæ Præfecti Lectorum ad mensam in Cod. Reg. pag. 225. ubi distinctè traditur legendorum Librorum distributio, & alia in hanc rem. Martyrologium verò insequentis diei, quod olim vesperi legebatur, jam manè legendum est. c

2. Literæ autem proximè indicatæ sunt potissimum, quæ continent virtutes & gesta Nostrorum, & spargi per Societatem debent. Id autem ut ordine fieret, quartæ cujusque

cujusque mensis initiis bina exempla hujusmodi literarum vernaculâ, & latinâ lingua mittenda erant ad Provinciale, & Generalem, ut aliàs præscriptum est. *d* Sed excreſcente nimium quadrimeſtrium literarum numero, placuit annuas tantum eſſe; & exempla totidem fieri, quot nationes P. Generalis deſignaviſſet. *f* Contractæque iterum ac poſtremò ſunt; ut ſingulæ è ſingulis Provinciis in urbem mitterentur: ubi per aliquem è Patribus, alendum in Collegio Romano communibus expenſis, ex illis confeſtæ aliæ literæ ad Provincias permearent; atque ad minuendas expenſas imprimerentur. *g* Diſtinctius hæc habes in Cod. Reg. pagin. 164. ubi in formula ſcribendi, de annuis literis ſcribendis, contrahendis, mittendis plura conſtituuntur; Et quo pacto Secretarius Societatis illas curare debeat, habes c. 9. Regularum ipſius. Illud poſtremò monemur; ne ulli Externo, quavis occaſione, hæc literæ communicentur. *h*

3. Singulis, vel alternis hebdomadis exhortationem Noſtris, vel Superior ipſe faciet, vel aliquis alius, qui rationem noſtri Inſtituti benè teneat: in qua agatur de Obſervatione Conſtitutionum, & Regularum, de caritate, humilitate, & aliis

Q

vir-

d P. 8. C. 1. §. 9. & M.

e C. 2. D. 37.

f C. 2. D. 54. §. 1.

g C. 4. D. 38. & C. 7. D. 19.

h Or. c. 4. §. 11.

Exhortationes
& Conciones.

i P. 3. c. 1. §.
21. & 28. &
R. Præp. 25
& Rect. 24.
& C. 6. D.
40. §. 3.

l Cl. c. 3. §. 1.
& 5.

m P. 3. c. 1. 8.
& R. Conc. 13.

n R. com. 2.

virtutibus: tametsi exhortationis loco spiri-
tualis collatio eisdem de rebus aliquando
haberi potest. Commendatur autem, ut
hujusmodi exhortationes seriæ sint, & cor
ipsum petentes; l Minimè verò attingant
reprehensionem alicujus particularis, vel
ipsius Societatis. m Præterea omnes con-
cionem, lectionem, ve. sacram, cum in
Templo nostro habebitur, audiant. n

S E C T I O III.

De Sacramentorum Usu.

Confessio quàm
frequens.

o P. 6. c. 3. §. 2.
p Ex. c. 4. §.
25. & P. 1. c.
1. §. 11. & Q
& P. 4. c. 4. §. 3.
& 4. R. & com.
3 & R. Min. 9.

q R. Sac. 3.

Cui faciendæ.

r Paul. III.
P. 41.

1. S Ed potissimum adjumentum spiri-
tualis profectus est usus Sacramen-
torum, quorum frequentatio commenda-
tur. o Et Confessio quidem debet usurpari
saltem octavo quoque die ab omnibus: &
ad eam intra designatum tempus non acce-
dentibus subtrahatur cibus corporis, donec
cibum spiritus sumant. p Sacerdotes verò
debet sæpius in hebdomada confiteri. q

2. Confessio autem fieri debet vel pro-
prio Præposito, vel ab eo deputatis; nisi
super hoc à dicto Præposito alium Confes-
sarium eligendi facultas habeatur. r Cete-
rum Confessarius sit unus omnium. Quod
si fieri non potest; quisque certè suum sta-
bi-

bilem Confessarium habeat ; cui ipsius conscientia prorsus aperta sit. Qui autem alii, quam suo Confessario designato, confiteretur ; debet postmodum eidem suo Confessario totam suam conscientiam aperire. Quia verò Clemens VIII. decreverat singulis Religiosis plures Confessarios designari ; ex Decr. 51. Con. 5. petita, obtentaque est ab eodem Pontifice vivæ vocis oraculo dispensatio ejus Decreti. Cujus dispensationis firmitati ut meliùs consuleretur, novum super hac re à Summo Pontifice Indultum petendum esse statutum est. "

3. Confessarii verò, qui fuerint designati non ignorent quos casus sibi Superior reservet : * à quibus vi Bullæ Cruciatæ Nostri absolvi nequaquam possunt. Quod si contrarium aliquis tamquam probabile docuerit, ut Societati maximè noxius, debitis pœnis à Provincialibus coërcendus. 7 Casus autem in Societate reservati enumerantur D. 51. & 57. Con. 5. & Or. Cap. 5. Quæ loca emendanda alicubi sunt juxta Decr. 43. Con. 9. & Decr. 21. Con. 11. Et quamvis Reservatio aliorum Casuum sit interdicta Superioribus à Clemente VIII. solum apud Nos Congregationi Generali permessa, & at idem Pontifex voluit licere Superioribus determinare pœnitentias gra-

Q 2

vès 43.

1 P. 3. c. 1. §. 11. & I. & Q. & P. 6. c. 3. §. 2.

1 Or. c. 5. tit. 2. §. 2. 2 C. 8. Act. 115. & C. 9. Act. 26.

Peccatorum Reservatio.

1 P. 3. c. 1. §. 11. & C. 2. D. 60. & C. 5. D. 17. & 22. 2 C. 6. D. 5.

2 Or. c. 5. tit. 1. §. 3. & C. 5 D. 82. & For. Con. Prov. §.

a Or. c. 5. tit. 1. §. 7.

vēs quibusdam peccatis, etiam non reservatis, imponendas à Confessariis. *a* Absolutionis à reservatis praxim habes cap. 6. Ord. cum additamento Decr. 25. Congreg. 8. & Decr. 17. Con. 12. ejusdemque Act. 4°.

sigillum Confessionis.

4. Demum pro reverentia, quā semper Societas nostra coluit hujus Sacramenti inviolabile sigillum, & libertatem, omnes Superiores diligenter cavere debent: ne vel ipsi, vel Nostrorum aliquis extra Confessionem utatur notitiā, per Confessionem habitā; licet id fieri posset sine ulla revelatæ confessionis suspicione; ut nonnulli docuerunt aliquando licere. *b* De officio Confessarii, & Præfecti rerum spiritualium agetur infra Part. 7. c. 4.

b Or. c. 5. tit. 1. §. 6. & In 5.

Indulgentia.

5. Huc faciunt plurimæ indulgentiæ hominibus Societatis communicatæ; quas legere est in Compendio Privil. V. Indulg. Illa tamen, quam in disciplinæ gratiam indulsit Pontifex, hic non silenda. Ne igitur Socii nostri, ad lucrandas Indulgentias, cogantur accedere ad Ecclesias Civitatum, in quibus degunt, & inter utriusque sexus populos promiscuè versari non sine religiosæ decentiæ, ac functionum suarum dispendio; illis concessum est, ut in suis Ecclesiis orantes lucrentur omnes, & singulas
Indul-

Indulgentias, quas consequerentur, si Ecclesias locorum, in quibus commorantur, diebus ad id designatis visitarent. *c*

6. Missa quotidie ab omnibus audienda est, *d* & ad Communionis Sacramentum octavo quoque die accedendum erit; nisi Confessario aliquod esse impedimentum videretur. *e* Curabitque Minister observari, an omnes die statuto communicaverint; & si quis præscriptæ Communioni, non satisfaceret, intelligat à Superiore, num subtrahendus ei sit cibus corporis, donec cibum spiritus sumat. *f* Frequentiùs communicare non nisi peculiare ob causas, & potiùs necessitatis, quàm devotionis habita consideratione, Scholasticis permittatur. *g* Iis verò, qui literis non dant operam, longè faciliùs concedi potest; ut etiam intra hebdomadam communicent; & Præfetto rerum spiritualium, aut Confessario delegari, ut id concedat. *h*

7. Ut in vita universa, ita & multò magis in morte unusquisque de Societate eniti, & curare debet; ut in ipso Deus, ac Dominus Noster JESUS-CHRISTUS glorificetur; ipsiusque beneplacitum impleatur; & proximi ædificentur, saltem exemplo patientiæ, ac fortitudinis, cum fide viva, ac spe, & amore bonorum æternorum. Sed quia mor-

c Greg. XIII. p. 195.

Eucharistia.

d P. 4. c. 4. §. 3.

& R. com. 2.

e Ex. c. 4. §. 25.

& P. 3. c. 1. §. 11.

& P. 4. c. 4. §.

3. & R. Præf.

Spir. 8.

f R. Min. 9.

g P. 4. c. 4. E.

& R. Rect. 34.

h R. Rect. 34.

*Sacramenta
extrema.*

i P. 6. c. 4. §. 1.
& R. Infirm.

13.

l P. 6. c. 4. §. 2.
& A. & R. In-
firm. 14.

Exequia.

m P. 6. c. 4. §.
3. & B. C. &
R. Infirm. 15.

bo etiam vires animi infringuntur; sub-
sidium fraternæ caritatis non desit: & soli-
cité advertant Superior & Infirmarius; ut,
qui de vita periclitatur, antequam usu ju-
dicii privetur, omnibus sanctis Sacramentis
acceptis, ad transitum à temporali vita ad
æternam se muniat. Juvari etiam debet
orationibus Domesticorum; donec animam
suam Creatori reddat: è quibus aliqui de-
lecti sint peculiarius; ut adsint Infirmo, &
suggerant opportuna ad eum juvandum: &
cum aliter juvari non poterit, eum Domi-
no commendent; donec ejus animam dig-
netur ad se recipere. l

8. Posteaquam quis expiraverit, corpus
ejus, usque ad sepulturam, decenter tenea-
tur spatio diei naturalis; nisi mali odoris
ratione, aliquot horis anteverti hoc tempus
posse, Superiori videretur. Officium de-
functorum pro eo dicetur; ut fert usus, tono
mediocriter alto, sine cantu; præsentibus
in Ecclesia Domesticis, cum suis candelis
accensis; quo absoluto coram iisdem pro
more sepeliatur. m De Missarum autem, &
Orationum suffragiis dictum est Part. 2.
C. 4. §. 5.

EB

CAPUT II.

De Paupertate, Castitate, & Obedientia.

Harum trium Virtutum Voto promissarum obligationes, respondentes Scholarium, Professorum, & Coadjutorum classibus, suis quæque locis leguntur: hic tamen explicanda supersunt, quæ toti Societati communia, ad earum Virtutum, non modò obligationes implendas, sed & perfectionem acquirendam, decreta sunt.

SECTIO I.

De Paupertate.

1. Quia Paupertas veluti propugnaculum est Religionibus; ut eas in statu suo, & disciplina conservet; unde etiam Dæmon enititur illud variis rationibus evertere; propterea diligenda, & in sua puritate conservanda est, quantum divina gratia aspirante fieri poterit.

Paupertas, Religionis Propugnaculum.

a P. 6. c. 2. §. 1. & P. 10 § 5. & C. 11. D. 13.

2. Intelligent omnes, eam quantitatem, quæ satis esset ad constituendum peccatum mortale furti, si surriperetur, sufficere; ut

Qua materia gravis contra hanc Virtutem.

Q4

pec-

bC. 5. D. 50. §.
4. & D. 59. &
Or. c. 4. §. 10.
c C. 5. D. 51. &
Or. c. 5.

*Prohibetur etiā
graviter com-
pensatio pro Mi-
nisteriis.*

d Jul. III. p. 61.
& Ex. c. 1. §. 3.
& c. 4. §. 27. &
P. 4. c. 7 §. 3. &
c. 15. §. 4. & c.
17. F. & P. 6. c.
2. §. 7. & G. &
P. 7. c. 4. §. 4. B.
& P. 10. §. 5.

e C. 5. D. 29.

f C. 12. D. 39.

peccasse adversus Votum Paupertatis judi-
cetur, qui è Nostris rem, ut propriam,
vel usurpet, vel alienet, absque Superioris
facultate. *b* Idque peccatum est in Socie-
tate reservatum. *c*

3. Gratis dare debemus, quæ gratis
accepimus; nec postulando, nec admit-
tendo stipendium, vel eleemosynas ul-
las, quibus Mistæ, vel Confessiones, vel
Prædicationes, vel Lectiones, vel quod-
vis aliud officium nostri Instituti compen-
sari videatur. *d* De qua prohibitione acci-
piendi stipendia pro Ministeriis, in Con-
stitutionibus inculcata, cum dubitatum
fuiſſet; an ea induceret obligationem, vi
Voti Paupertatis; an Constitutionis tan-
tùm: nihil in alterutram partem placuit
definire; sed exactissimâ ejus legis obser-
vatio, tanquam necessaria omnibus com-
mendata; prohibitumque, ne ullus Super-
rior, ac ne ipse quidem Præpositus Gene-
ralis in ea dispenſet. *e* Declaratum præte-
rea, nullius Superioris super ea re, vel
licentiam; vel dispensationem, seu lici-
tam, seu validam esse. *f* Quæ igitur sic
donantur, ut conjectura sit id fieri intuitu
Ministerii, non sunt admittenda; donec
donantes planè intelligant, accipi non pos-
se, nisi nomine eleemosynæ, & secluso
omni

omni alio respectu : atque hoc eodem modo ipsi quoque largiantur. §

4. Quin, ut omnis avaritiæ species evitetur, præcipuè in piis Ministeriis, nulla statuatur in Ecclesia Arca pro eleëmofynis, seu in nostram, seu in aliorum utilitatem. *h* Eadem de causa munuscula Magnatibus, ad res majores obtinendas, ne offerantur. Parati verò Nostri sint ad mendicandum ostiatim; quando vel obedientia, vel necessitas id exiget. *l* In eleëmofynis tamen petendis modus adhibendus est; ne nimii, aut importuni sint; *m* sed illas simpliciter, amore Domini nostri, petent. Præcipiturque universis, ne ulli Externo suadeant, ut Nostri potius, quàm aliis pauperibus eas erogent, contenti nostras necessitates explicare; definitionem autem devotioni elargiri volentium relinquunt. *n* Atque ut hoc in genere omnibus periculis occurratur, interdicitur Omnibus Legatorum confidentialium executionem acceptare, ea planè ratione, qua in Constitutionibus Testamentorum executio prohibetur. *o*

5. Non ferendum, ut à Parentibus, cognatis, amicis, poenitentibus devotis, etiamsi Principes Viri sint, quidquam petatur, aut accipiatur, ad proprium usum, ac

g C. 12. D. 40.
& Or. c. 1. §. 14.

*Bleëmofyna
quatenus petenda.*

h P. 6. c. 2. §. 8.
& C. 2. D. 78.

i P. 6. c. 2. §. 9.

l Ex. c. 4. §. 27.
& P. 4. c. 2. §. 6.
& P. 6. c. 2. §. 10.

m Or. c. 4. §. 8.

n P. 6. c. 2. §. 6.
& §. 10. & C. 2. D. 56.

o C. 12. D. 38.

*Nulla admit-
tenda ad usum
particularem.*

p P. 4. c. 15. §. 4.
& C. 6. D. 21. &
C. 12. D. 43. &
R. Prov. 90. &
R. Præp. 64. &
ReA. 60. & Or.

C. 4. §. 9. & In.

I. §. 6. & In.

15. C. 1. §. 1. 2.

Ædificiorum

moderatio.

q C. 1. D. 113.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

Species negotia-

tionis vitanda.

ac dispositionem : nec ad id Superiores potestatem facere possunt Quod si sponte aliquid offeratur , mittatur-ve , id juxta Regulam , in communem usum accipiatur , & dispensetur. p

6. Ædificia Domorum , & Collegiorum sint quidem ad habitandum utilia , sana & fortia , sed modus imponendus , quod in nobis est , ne sint sumptuosa , & curiosa ; & videantur Palatia Nobilium De Ecclesiis nihil statutum est q

7. Omnia , quæ speciem habent secularis negotiationis prohibentur ; qualia sunt : conducere agros alienos ad quæstum faciendum : emere aliqua , ut nostrâ postea industriâ cariùs vendantur. Nostrorum impressos Libros , lucro damno-ve nostro dividendos accipere , suppeditatis Typographiæ sumptibus : Typographiam in Collegiis habere ; in qua Externis Libri excusci dividentur ; atque alia , quæ sigillatim numerari non possunt. r

8. In his , quæ pertinent ad Victum , Vestitum , cubiculique supellectilem ; & alia Vitæ communi necessaria , Uniformitas tam Superiorum cum Inferioribus , quàm Inferiorum inter se , omnino retinenda : eaque omnia teneantur Superiores suppeditare. Quod in Scholasticis , qui externo

r C. 2. D. 61. &
C. 7. D. 84.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

Vita communis.

terno scriptore indigent, sigillatim commendatum est. Nulli degant in Domibus, vel Collegiis, hoc solo nomine, quod solvant quantum necesse est ad ipsorum sustentationem.

9. Ceterum vestitus sit honestus, non recedens ab usu regionis, & conveniens professioni Paupertatis, qualis non esset; si fericis, vel pretiosis pannis uteremur. Vitus etiam, & reliqua corpori necessaria usurpantur ex consilio Medici, habita ratione Humilitatis, & Paupertatis, & servata proportione virium in diversis Personis; quæ non semper sanitate corporis, & ætate ad eam convenienti pollent.

10. Nemo pecuniam apud se habeat; apud alium verò, neque pecuniam, nec quidquam aliud. Si tamen aliquando concederetur (quod rarò tantum, justaque ob causas, junioribus præsertim, & Coadjutoribus permittendum) ut pecuniam quis haberet: ea apud ipsum totius Domus Superiorem deponi debet. Nemo autem potest habere pecuniam depositam, vel apud alium, penes quem ejus dominium remaneat; vel apud se, ita ut dominium spectet ad alium; illaque, annuente Superiore, uti: nam in tali casu concessa facultas nulla, atque irrita, declarata est.

II. Li-

P. 6. c. 2. §. 11.
& R. Dispens.
1. & Præf. Ref.
8. & Coqui. 5.
& C. 12. D. 43.
& In. 1. §. 4. &

6.
C. 8. D. 39.
*Qua norma
Vestitus, victus.*

P. 6. c. 2. §. 15.
16. & L. M. &
R. Disp. 1. &
Præf. Ref. 8.

*Deposita pecu-
niarum.*

x Ex. c. 4. §. 4.
& P. 6. c. 2. §.
11 & R. com. 7.

y C. 12. D. 42.

z. C. 12. D. 41.

*Libri privati
interdicuntur.*

11. Libros nemo habeat sine facultate: in
iis verò, quibus uti licet, nec notam ullam
imprimat, nec scribat quidquam; & si
aliquos habet, sibi peculiariter commoda-
tos, non scribat in eis *ad usum* &c. sed po-
tius nomen Collegii, vel Domus, cui sunt
applicati. Nec ex uno in aliud Collegium
asportandi erunt, exceptis aliquibus pau-
cis, & quotidiani usus libellis; qui com-
muniter à Superioribus cuicumque conce-
duntur. *a*

*Et regula pre-
tiosa, sive super-
vacanea.*

12. Nulla ratione permittatur, ut Nostri
apud se habeant, secumque ferant quædam
pauperibus non convenientia: ut sunt ho-
logia rotata, & affabrè facta, imagi-
nes multi valoris, reliquiaria curiosa & pre-
tiosa, quæ aurei unius valorem excedant,
aliaque id genus. *b* In Nostrorum etiam
cubiculis non detineantur duplices vestes,
instrumenta itinerum, & similia, quæ in
usu non sunt. Visitentur propterea cubi-
cula singulis mensibus; ut hæc superflua
apud Custodem vestium conserventur. *c*
Nemo autem ita cubiculum suum claudat;
quin aperiri extrinsecus possit: aut arcam,
seu quidquam aliud habeat obseratum,
absque Superioris facultate. *d*

b C. 7. D. 80. §.
4. & In. 13. c. 5.
§. 3. & Or. c. 3.
§. 14.

c C. 7. D. 80. §.
3. & R. Cult.
vest. 5. & In. 1.
§. 5. & In. 14.
§. 2.

d P. 4. c. 10. §.
5. & D. & R.
com. 11.

*Facultates pe-
renda, & rara
sunt ad munus-
cula.*

13. Nemo rem ullam ex Domo, vel ex
alterius cubiculo sibi usurpet: aut ab Ex-
terno,

terno, quovis modo, sibi, aut alii acci-
piat, sine licentia Superioris. *e* Usus vero
accipiendi, mittendique pia munuscula,
& similia, etiam cum facultate, corri-
gendus videtur: nec tam faciles se Supe-
riores exhibeant in facienda hujusmodi po-
testate præsertim generali. *f*

14. Nostri itinera pedites conficiant; &
in dispensando ut equo utantur, solius ne-
cessitatis, sive personæ, sive negotiorum,
habenda ratio. *g* Iisdem verò ut necessario
viatico providendum est, ita non permitten-
da pecunia, undecumque demum corro-
gata sit, ad superflua coëmenda. *h* Com-
mendatur autem Superioribus, ne, dum
paupertatis amantes videri volunt, caritas
ipsa lædatur; & occasio detur aliquid pa-
trandi, quod proprietatem sapiat. Quare
Provinciales curent enixè; ut impensis
Provinciæ peculiaris quispiam locus sit,
ubi instrumenta ad iter agendum asserven-
tur. *i*

15. Demum Superiores vigilant; ne quid
in Societatem introducatur; quod huic
Paupertatis perfectioni adversetur, & pro-
prietatem sapiat. Ad quod juverit, si neces-
saria à Societate provideantur; & tum Su-
periores, tum graviores Patres omnibus
exemplo præluceant. *l* Omnes verò dili-
gant

e P. 3. c. 1. §. 8.
& R. com. 9.

f In. 13. c. 1. §.
3.

*Itineris agendi
ratio.*

g C. 3. D. 37. &
R. Prov. 115.

h Or. c. 4. §. 13.
& In. 1. §. 3.

i In. 14. §. 2.

*Quid in uni-
versum Superio-
res, quid omnes
prestare de-
beant.*

l In. 1. §. 4.

gant Paupertatem, ut Matrem, sui que victus, vestitus, & lecti rationem noverint fore, ut pauperibus accommodatam; quodque vilissima, quæ domi sunt, iis tribuentur. Equum est enim; ut cum primis Societatis Patribus, qui huiusmodi indigentiam toleraverunt, una mensura servetur ab omnibus, vel etiam ulteriùs quàm illi progressi sunt, posteri progrediantur. Immo suis temporibus aliquos paupertatis effectus experiri convenit; quod Superior curabit, juxta mensuram tamen sanctæ discretionis.

m P. 3. c. 1. §. 25. & V. & Ex. C. 4. §. 26.

SECTIO II.

De Castitate.

Necessitas perfecta Castitatis in Societate.

m P. 6. c. 1. §. 1.

Cl. c. 5. init.

I. Quæ ad Votum Castitatis pertinent, interpretatione non indigent; cum constet, quàm sit perfectè observanda; nempe enitendo Angelicam puritatem imitari, & corporis, & mentis nostræ munditiâ. Quod effatum S. Fundatoris satis videri poterat; sed quoniam ea quæ huic virtuti adversantur, honori Divino, Societatis existimationi, Proximorum auxilio tantoperè adversantur; ad prævertenda hæc pericula nonnulla præterea statuta sunt.

2. Quæ

2. Quæ magna in Societate præsidia sunt ad hunc finem, scilicet Sacramentorum frequentatio, conscientiæ manifestatio, defectuum alienorum delatio, oratio mentalis, duplex examen, frequens librorum spiritualium lectio, otii fuga, studiorum labor, sobrietas, pœnitentiæ, castitatis in iis, quibuscum vivimus, exemplum, aliaque mox referenda, si non negligantur, permirum est hominem labi posse. Ut ex Novitiis manifestè constat, qui licet minùs in virtute confirmati, & sæculi pravis habitibus incitati magis tamen (quod novo suo fervore nihil prædictorum adjumentorum omittant) Divina gratia juvante, in magna puritate conservantur. p

Media ad illam.

3. Quare Superiores 1. diligentissimè provideant; ut subditi spirituales revera sint; procedantque cum omni sinceritate, & desiderio perfectionis; atque auxilia, quæ diximus, non prætermittant. 2. Amputent occasiones, quantumvis ægrè latum subditum sentiant. Et quamvis nullum subesset periculum; attamen, vel oblocutionum causas præcidisse, permagnum est. Qui minus spirituales sunt, periculis non objiciantur; nec ad speciosa munia promoveantur; quæ caros Externis illos faciunt

Superiorum & Confessariorum studia.

pCl.c.5. §. 1. 2.

ciunt. 3. Si quid usquam accidat (quamvis id leve sit) quod minus rectum videatur; commonefaciant, corrigant, & remedium statim adhibeant. Doceanturque Confessarii, ne ex pia quadam opinione, quam habent de Nostris, venialia omnia esse ducant.

¶ Cl. c. 5. §. 3. ¶ Sciantque inter peccata reservata numerari, quicquid est contra Votum castitatis, quod quidem in actum externum prodeat.

¶ C. 5. D. 51. ¶ Interdictum etiam est Nostris, gravi præcepto, ullo modo probare opinionem admittentem in re Venerea parvitatem materiae. §

¶ C. 9. D. 24.

Custodiatur conversatio Domestica.

4. Domi non sint instrumenta rerum vanarum, ut ad ludendum, & ad Musicam, & Libri profani: nec foeminae admittantur. ¶ Huc spectant modestiae Regulae in Cod. Reg. p. 143. in quibus universè præscribitur; ut in conversatione Nostrorum appareat modestia, & humilitas conjuncta cum religiosa maturitate. ¶ Hu-

¶ P. 3. c. 1. §. 14. L. M. & Reg. Præp. 36. & 73. & Rect. 36. & 71.

¶ P. 3. c. 1. §. 4. & R. M. §. 1.

¶ R. com. 34.

¶ P. 3. c. 2. E.

R. com 12. 13.

¶ P. 3. c. 1. §. 4.

¶ Hujus etiam gratia nemo alium, quamvis joco, tangat; præterquam in signum caritatis amplexando, cum quis aut abit, aut redit peregrè; * nec ullus cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus; nec dormiat sine indusio, aut non coopertus. ¶ Omnes demum diligentissimè curent portas fenestrum suorum ab omni inordinatione custodire. z

5. Jam

§. Jam ad præcavenda pericula cum Externis. Recens promoti Sacerdotes, per duos saltem annos, ut ordinarii Operarii in Ministeriis non occupentur; atque intra hoc biennium, & post illud, antequam ad mulierum confessiones exponantur, virorum confessionibus audiendis exerceantur. ^a Et universè Provincialis det operam; ut Confessarii maturi sint ætate, ac multò magis spiritu, & moribus; ii præsertim, qui ad audiendas mulieres mittuntur: quarum confessiones non excipiendæ, nisi ad crates, etiamsi sint puellulæ. ^b Confessionalia patentibus locis constituantur, & sic collocata, ut unus Confessarius sit quodammodo socius alterius. ^c Sacerdotes in audiendis confessionibus præcipuè fœminarum, severos potius se, quàm familiares exhibeant. Extra Confessionem verò, si oportebit eas alloqui, id fiat loco patenti; nec longum sermonem misceant; & oculos modestè demissos habeant. ^d Ut autem hæc accuratiùs executioni mandentur, immediatus Superior unà cum præfecto Ecclesiæ, Ædituo, & Syndico quopiam secreto, observent, quomodo in Ecclesia præscriptæ ordinationes serventur, & Consultores in suis literis de hoc scribent. ^e

6. At si quando extra Ecclesias cum Fæ-

R

minis Socio.

*Ministerium
Confessarii quo
pacto admini-
strandum.*

^a Or. c. 1. §. 8.
& In. 3. §. 1.

^b C. 7. D. 80 §.
11. 13. & R.
Prov. 100. &
Sac. 15. & In.
3. §. 2.

^c In. 15. c. 2.
§. 4.

^d C. 6. D. 7. &
43. & C. 7. D.
80. §. 13. & R.
Sac. 17. & In.
3. §. 3.

^e In. 3. §. 5. &
In. 15. c. 2. §. 1.
& 7.

*Fœminarum
visitationes per-
rare. & cum
Socio.*

minis agendum sit, hæc serventur. 1. Ne permittantur Nostri mulieres invisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, vel propter dignitatem aut merita: & hoc quidem liceat tantum

f R. Præp. 72.
& Rect. 70. &
Or. c. 1. § 9.

Viris valdè probatis, & prudentibus. f 2. Quando quis à Superiore mittetur ad Confessiones fæminarum audiendas, vel alia de causa eas adierit; socius eo in loco erit unde videre eos, non autem audire possit, quantum loci dispositio patietur: quod si

g C. 6. D. 43. &
R. Sac. 18. &
In. 3 §. 7.

non pateretur, curet omninò Sacerdos, ne ostium sit clausum, nec locus obscurus. g

h R. Coad. 5. &
Or. c. 4. §. 3. &
In. 15. §. ultim.

Immò in quorumcumque visitationibus, etiam virorum, conentur omnes socium sui testem habere; nisi Personæ dignitas aliud velit. h

Qui non admittunt Socium deferendi, & puniendi.

7. Ac proinde qui socii munere funguntur, sciant se arctissimè teneri, ubi domum redierint, Superiori, etiam non exposcenti, significare, quæcumque contra hanc ordinationem acciderint. Quod nisi præstiterint, gravem pœnitentiam subire debent prima vice: secunda verò Generali deferendi; ut is deliberet, quid faciendum de hominibus, in re tanti momenti, Societati parùm fidelibus. i Sacerdotes etiam, qui has Regulas non servaverint, feriis monitionibus, & pœnitentiis primò coërcendi, &

i C. 6. D. 43. &
R. Coad. 5. &
In. 15. cap. 2.
§. post. 9. 1. & 2.

& aliquando præcepto Obedientiæ. Quod si locus, ubi Infirmæ jacent, ita angustus sit, ut non admittat Socium, dispiciat Superior, qui statim de hac re monendus, num illo redeundum sit, vel potiùs ea cura Parochis relinquenda. /

8. Præterea vetitum Nostris est, curam suscipere mulierum religiosarum, vel aliarum quarumcumque: ita ut illarum confessiones audiant, vel ipsas regant: neque ad id cogi possumus. Et sicubi opus fuerit, Summus Pontifex rogandus, ut hanc Constitutionem infringi minimè patiatur. Non repugnat tamen semel unius Monasterii confessiones audire, & aliquando apud eas concionari; quod tamen non fiet, nisi postulent, ii qui præsent. At non liceat ad Monialium ægotantium confessiones excipiendas intrare cœnobio.

l In 3. §. 7.

Interdicitur cura mulierum Religiosarum.

m P. 6. c. 3. §. 5. & Paul III. p. 44. R. Præp. 47. & Rect. 68. & C. 7. D. 56. & C. 8. D. 11.

n P. 6. c. 3. §. 5. & Regulæ proximè citatæ.

o Or. c. 2. §. 11.

S E C T I O III.

De Obedientia.

1. **O**bedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu debet esse in nobis omni ex parte perfecta. p Obedientia autem executionis tunc præstat, cum res iussa completur: voluntatis,

Triplex Obedientia Gradus, & ad summum enitendum est.

p P. 3. c. 1. §. 23. & P. 4. c. 10. §. 3. & P. 6. c. 1. §. 1. & Cl. c. 4. initio.

tis, cum ille, qui obedit, id ipsum vult, quod qui jubet: intellectus demum, cum quod jubetur, bene juberi existimat. *q* Ad quam Obedientiæ perfectionem consequendam omnibus maximè commendatum sit; ut multum reverentiæ, & præcipuè in interiori homine, suis Superioribus exhibeant; ut qui JESUM CHRISTUM in eisdem confiderent, ac revereantur, eosdemque ex animo ut Patres diligant. *r* Jam ut de Executione, quæ sub disciplinam cadit, agatur *i.* videndum, quibus obediendum sit, *2.* circa quam materiam, *3.* quis modus tum jubendi, tum parendi servandus.

Quibus obediendum, & in cujus gratiam.

s Paul. III. p. 10. & Jul. III. p. 62. & P. 6. c. 1. §. 1. & p. 7. c. 3. §. 1. & P. 10. B.

2. Quoad primum attinet, erit infra locus, nempe Part. 7. enumerandis classibus Superiorum Societatis, quibus obediendum est, præter Summum Pontificem; cui peculiariter inservire & obedire debet Societas, & hæc ejus prima, & summa obedientia statuitur. *s* In citata etiam parte exponetur, quantoperè hæc Superiorum ad invicem perfecta subordinatio custodienda sit, ex præscripto Constitutionum, & præsertim earundem Part. 8. Cap. 1. Illudque huc revocandum, necessarium esse, ut Superiorem loco Christi Domini Nostri agnoscen-tes multa reverentia, & amore eum prosequantur; quicumque demum ille sit, vel

totius Societatis, vel Domus Superior, vel ex subordinatis Officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperint.

* 3. At si quis ex Fratibus Ministro aliquid jubenti, licet non præcepto in virtute S. Obedientiæ, diceret, *Nolo facere*, incidit in casum Superiori reservatum, & qualis est etiam Inobediencia quæcumque alia & expressa, quâ quis asserit se nolle parere.

† 4. Præter eos, ad quorum officium aliqua ratione pertinet, nemo alterius cuiuspiam è Nostris negotium tractandum, & expediendum suscipiat. Quod si quid proponendum videretur; id non nisi zelo boni communis, aut spiritualis consolationis alicujus, reque prius Domino commendata, præstet. y At absolutè prohibetur, ne quis Principem, Communitatem, aut hominem quemvis magnæ auctoritatis ad petendum aliquem de Societate moveat. z Ad cuius Constitutionis confirmationem, propter proserpentia Externorum patrocinia, cum sæpius actum esset de aliquo efficaciori remedio statuendo; Primò decretum est; eum, qui Externos sibi, aut alteri patronos, aut intercessores apud Superiores parasse deprehensus fuerit, pro delicti qualitate puniendum; ut vel à prætensa re omninò excludatur; vel ad certum tempus

Paul. III. p. 13. & Jul. III. p. 65. & Ex. c. 4. §. 29. 30. 31. & P. 3. c.

1. §. 2. 24. & P. 4. c. 10. §. 5. & 8. & P. 6. c. 1. §. 1.

* *Qua gravis inobediencia.*

u C. 7. D. 45.

x C. 5. D. 51.

† *Intercessiones quatenus permissa aut vetita.*

y Or. c. 4 §. 12.

& Cl. c. 4 §. 4.

z P. 7. c. 2. K.

ab omni in Societate dignitate obeunda removeatur; vel voce tam activa, quam passiva privetur; vel alia poena mulctetur. Conscii verò parari has intercessionem, & si non emendatas, vel pro se, vel pro aliis, tenentur eas indicare Superioribus, & quantum in ipsis est, impedire. Quod si neglexerint, superiorum arbitrio & ipsi puniendi.

a C. 5. D. 14.
& 49. & C. 7.
D. 20.

a Postmodum cum impositum aliquibus Provinciis Præceptum à P. N. Mutio in hac materia, expensum fuisset in Congregatione octava, illi suum robur relictum est; quatenus in virtute S. Obedientiæ, & sub peccato mortali prohibet; ne quis ad obtinendum, vel impediendum quidpiam, tam circa locum, quam circa occupationem suam, vel aliorum de Societate, procuret, vel admittat intercessionem, aut patrocinia Externorum, vel eorum operâ ulatenus utatur apud Superiores; exceptis dumtaxat iis, qui ratione universalis curæ in Ecclesia auctoritatem habent. *b*

b C. 8. D. 24.

Explicatio præcepti lati contra Intercessionem.

5. Hoc tamen præceptum postea mitigatum est, abrogando eam partem, quæ vetabatmittere intercessionem: quod verò pertinet ad illas non procurandas, ita intelligendum; ut sermo tantum sit de intercessionibus, quæ liberam Superioribus gubernationem non relinquunt. *c* Tales autem

c C. 9. D. 24.

cen-

cenferi debent; quæ Superiores impediunt; aut ſaltem difficilem eorum gubernationem reddunt, quò minus pro ſuo iudicio, ac voluntate, juxta Inſtitutum noſtrum, de rebus, & perſonis ſibi ſubjectis diſponant. Ac denum, ut remedium univerſale contra hujusmodi peſtem pro tota Societate conſtitueretur, illud præceptum ad omnes Provinciâs extenſum eſt. *d* Inſuper declaratum, eos qui emendicato Externorum auxilio contra Superiorum voluntatem, novarum Provinciarum erectiones extorquere cogantur, eſſe Societatis perturbatores, & ſubjectos omnibus perturbatorum poenâ. Perturbatores autem hujusmodi contra Inſtitutum, & Gubernationem novaſolientes, & inquirendi ſedulò, & ſeveriſſimè puniendi. *f*

6. Quar deferant potius omnes ad Superiorem ſum res, quæ eis expetendæ occurrerint nec privatus quiſpiam directè, vel indirectè ſine ejus facultate, & approbatione Summo Pontifice, nec ab alio extra Societatem, gratiam ullam, ac ne Miſſiones quidem, in ſuum privatum, vel alterius uſuſpetat, aut petendas curet; ſibiſque perſuade, ſi per Superiorem ſuum, vel cum ejus conſu, quod optat, non obtinuerit; ne idem ad Divinum ſer-

d C. 10. D. 18.

e C. 9. D. 5.
f C. 5. D. 54. &
 C. 6. D. 2. &
 C. 9. D. 25. &
 Paul V. p. 305.

*Commendatur
 dependentia à
 Superioribus è
 Societate.*

g Paul. III. p. 12. & Jul. III. p. 64. & P. 6. c. 1. § 3. & P. 7. c. 1. § 2.

vitium convenire. 2 Et ut vigor discipline hujusmodi melius conservetur, voluit Summus Pontifex, ut à correctione Regulæ appellari, aut talis appellatio admitti seu ab officiis absolutio, aut privatio peti non possint. Et tam Generalis, quàm alii inferiores Præpositi Nostros, Ecclesiarum Prælati in Socios, aut ad ullum eorum ministerium deputare minimè teneantur; nisi auctoritate S. Sedis: & deputati sub Ordinis correctione existant; & eosdem removere possint. Qua etiam facultate pollent erga eos, qui ad prædicandam Cruxem, vel ad inquirendum contra hæreticam pravitatem, & similia, missi fuerint ^h

h Paul. III. p. 39.

Et ab immediatis in sancta simplicitate,

i C. 6. D. 27. §. 2. 3. 4. & R. com. 23. & R. Conf. 7. & form. scrib. §. 10. & In. 9 §. 5. 6. & In. 18. §. 12.

l R. com. 21.

7. Quin & ad Superiores medtos intra ipsam Societatem non debent facile recursus aut patere, aut nimis prodesse. Quod si rei gravitas aliud suadeat; tunc exponendum est, cur, à Superiore immediato id aut non petatur, aut non coredatur; interimque huic parendum. Intererea quæ à Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiosè, aliis exquisitat, aut conjecturam faciendè, de iis sermonem misceat: sed unusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quidquid de se, atque aliis constituendum erit, nunquam de manu Dei expectet. /

8. Ipsa

8. Ipsa verò Obedientiæ materia, circa quam exerceri debent homines Societatis, latissimè patet: nam comprehendit omnia ea, in quibus nullum est manifestum peccatum; quantumvis difficilia, & secundùm sensualitatem repugnantia, si præcipiantur. Immo debet aliquando Superior occasionem præbere exercendæ Obedientiæ, tentando subditos eo modo, quo Deus tentavit Abraham; servata tamen proportione discreta, juxta uniuscujusque vires. *m* Quapropter ea tantùm intelligenda sunt constituere posse Nostræ Obedientiæ materiam, quæ ad propositum Societati finem conducunt. *n* Quæ quidem amplissimè Obedientiæ materia extraordinaria dici potest; quando nempe Superior jusserit. At ordinaria, ad quam speciale Superioris mandatum non requiritur, est omnium Constitutionum & Regularum absoluta & perfecta observatio.

9. Circa obediendi verò modum exteriorem (nam de interiori supra dictum est) 1. non expectandum Superioris imperium, sed etiam in rebus non obligatoriis, ubi tantùm signum voluntatis ejus appareat, obediendum est. 2. Promptissimi sint ad parendum Superioris voci, aut campanæ signo, re quavis, atque adeo litera inchoata, nec-

Materia obedientia amplissima.

m Paul III. p. 13. & Jul. III. p. 64. & P. 3. c. 1 §. 23. & V. & P. 6. c. 1. §. 1. & B.

n Paul. III. p. 13. & P. 9. c. 3. §. 20. & P. 6. c. 1. §. 1. & c. 5. §. 3. & P. 10 §. 13. & C. 4. D. 22.

Obediendi ratio.

& P. 4. c. 10. §. 9. & R. com. 15
q P. 3. c. 1. §. 23.
& P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 1.
r Ex. c. 8. A. & P. 3. c. 2. §. 1.
& P. 5. c. 4. F. & P. 7. c. 2. I.

Quod Genus obligationis inducatur ex Obedientia.

s P. 6. c. 5.

Qua jubendi forma.

necdum perfecta relicta. p3. Obedientia prestanda, sine excusationibus, & murmurationibus, immò cum spirituali gaudio, & perseverantia. q His autem non repugnat, post orationem proponere simpliciter Superiori, quæ in contrarium occurrunt; subjiciendo suum sentire, & velle ei, quem Christi Domini nostri loco quis habet. r

10. Quis verò sit in jubendo modus servandus, distinctius tractabitur infra Part. 6. & 7. ubi de Superiorum obligationibus agendum erit: id tantum hic videtur adjungendum. Licet tantoperè exoptet Societas universas suas Constitutiones observari, cum tamen cupiat suos omnes securos esse, vel certè adjuvari, ne incidant in laqueum ullius peccati: visum est, exceptis Votorum obligationibus, nullam Constitutionem, vel ordinem ullum vivendi posse obligationem ad peccatum mortale, vel veniale inducere, nisi Superior ea in Nomine Domini N. JESU-CHRISTI, vel in virtute Obedientiæ juberet: & loco timoris offensa succedat desiderium omnis perfectionis. r

11. Et universè conferet circumspicere, & ordinatè præcipere, eo modo curando subditos in Obedientiæ officio continere, ut Superior omni benevolentia, & modestia, & caritate in Domino, quod in ipso est,

est, utatur : ita ut subditi se potius ad dilectionem majorem, quam ad timorem suorum Superiorum possint componere ; quamvis aliquando utrumque sit utile. † Hæc autem B. Patris admonitio locum non habet, cum iis, qui plerumque difficiles se Superiori præbent ; longèque distant à perfectione Obedientiæ in Constitutionibus descripta. u

† P. 3. c. 1. N. & P. 8. c. 1. G.

u Cl. e. 4. §. 9.

S E C T I O I V.

De reddenda ratione Conscientiæ.

I. **O**bedientiæ Voto aptè subditur tractatio de aperienda Conscientia, quia maximè hæc refertur ad Obedientiam. Quantò enim exactius Superiores omnia, siue interna, siue externa suorum noverint, tantò majori cum diligentia, amore, & sollicitudine eos juvare poterunt ; nec in periculis, vel laboribus gravioribus, quàm in Domino ferre suaviter possint, illos constituent. x Opportunè etiam post Vota Religionis substantialia collocatur medium unum ex substantialibus nostri Instituti ; qualis est obligatio reddendi Superiori rationem conscientiæ suæ. y Est igitur res apprimè necessaria, & accuratissimè nobis à S. Fundatore commendata, z & ex qua benè

Utilitas & momentum hujus medii.

x Ex. c. 4. §. 34. 35. & P. 3. c. 1. §. 12. & P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 2. & C. 4. D. 40. & In. ad red. rat. consc.

y C. 5. D. 58.

z In. ad. red. rat. con. & In. 11. §. 1.

& 3. & In. 13. *benè transacta ingentes utilitates percipiuntur. a*
c. 2. §. 2.

Quoties reddenda conscientia ratio.

2. Quicumque igitur hanc Societatem in Domino sequi volet, sub sigillo Confessionis, vel secreti, vel quacumque ratione ei placuerit, debet conscientiam suam magna cum humilitate, & caritate manifestare; re nulla, qua Dominum universorum offenderit, celata: & totius antea vitæ rationem integram, vel certè rerum majoris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex inferioribus ille injungeret, reddat. Et sexto quoque mense rationem hanc sui, ab ultima, quam reddiderit, incipiendo, quisque reddet. Sic etiam videtur quod Coadjutores formati, & Professi, singulis annis, vel crebriùs si Superiori videbitur, suæ conscientia rationem dicto modo ei reddant. *b*

b Ex. c. 4. §. 34.
& c. & P. 3. c.
1. §. 12. & P.
4. c. 10. §. 5. &
P. 6. c. 1. §. 5.
& R. com. 4. &
R. Pro. 131. &
R. Præp. 23. &
R. Rect. 22.

De quibus reddenda.

3. Nullam igitur debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiant: immo verò, totam animam suam illis integrè manifestam esse, pergratum habeant. Nec solùm defectus aperiant, sed etiam poenitentias, & virtutes omnes; *c* & præterea quæ Provincialis in Visitatione duxerit interroganda. *d* Porro distinctior enumeratio eorum quæ aperienda sunt, dum reddi-

c P. 3. c. 1. §.
11. 12. & Q.
d R. Prov. ult.

redditur conscientia ratio, habetur in In-
structione ad hanc ipsam rem confecta, quæ
codici Regularum inserta est, pag. 144.

4. Atque ut hæc rectè fiant, maximè
necessarium est; ut Superiores rem promo-
veant, & 1. curent, ut ab inutilibus occu-
pationibus liberi, toti in subditorum suo-
rum internam curam, & spiritualem pro-
fectum omninò incumbant. e 2. Benevo-
lencia, & comitate debent allicere subdi-
tos, ne se totos eis aperire pertimescant;
intelligantque se non iudici, sed Patri ma-
nifestare. f 3. Maximoperè sibi injunctum
sciant, gravissimèque præscriptum, ne hac
notitia ita utantur, ut subditorum animi
offendantur: nihil omninò cuiquam, ac
ne ipsi quidem Generali, seu Provinciali
innuendo. g Et Provincialis inter visitan-
dum diligenter cognoscat de hac Superio-
rum fide; detque operam, ut pro culpæ
gravitate in eum animadvertatur, qui in eo
genere solutior fuerit. h 4. In exhortatio-
nibus crebrò tam sanctum & necessarium
morem inculcent, atque explicent ex Con-
stitutionibus, SS. Patribus, & Theologia.
Et ut minimè cogere debent subditos ad
aperiendam conscientiam extra confesio-
nem; ita summoperè laudandi, qui semo-
tis iis, quæ propriè ad Confessionem per-
tinent, extra Confessionem eam aperiunt. i

*A Superioribus
quo pacto exi-
genda.*

e In. 13. c. 2.
§. 2.

f R. Prov. ult.
& R. Præp. 26.
Rect. 25. & In.
11. §. 1. & 3. &
In. 13. c. 2. §. 2.

g C. 12. D. 15.
& In 11. §. 1. 2.
& Or. c. 1. §.
17.

h In. 11. §. 3.

i In. 13. c. 2. §.
2. 3.

CAPUT III.

De Caritate inter Nostros.

*Ejus presidia I,
ordinaria.*

Rater eam unionem, quam cum Superioribus habere singuli debent, perfecta Obedientiæ virtute, & suæ conscientiaë manifestatione, curanda & alia est inter reliqua membra, vinculo caritatis, & mutui amoris, quæ in tot præsertim Nationum collectione ingens gloria Societatis est. *a* Quare idem sapiamus, idem dicamus omnes, exclusis, quoad fieri potest, doctrinis differentibus verbo, vel scripto, immo & in rebus agendis judiciorum diversitate: & si ulla inter domesticos perturbatio, vel ira accideret, curandum, ut in gratiam invicem redeant; *b* interque præcipuas Ministri curas erit, animos Patrum & Fratrum inter se per benevolentiam unire. *c* Ad eundem finem mutuæ benevolentiaë juverit crebra communicatio, & rerum mutua notitia, & in omnibus rebus uniformitas. *d* In concionibus verò domesticis unio & caritas fraterna præcipuè commendanda. *e* Inter præcipuas etiam conjunctionis causas numerari debet, liberalior in Nostros hospitalitas:

a Paul. V. pag. 305.

b P. 3. c. 1. §. 18. & P. & P. 8. c. 1. §. 8. & K. c. 6. §. 8. & P. 10. §. 9. & R. com. 28.

c R. Min. 13.

d P. 10. §. 9.

e P. 3. c. 1. §. 21.

litas : erga quos caritatem magnam Superior exhibeat ; & , si indigeant aliquâ eleëmofynâ , eos juvare Superior poterit. Sed à nullo omninò Nostrorum Hospitum in hospitalitatis compensationem quidquam exigendum ; & si spontè offeratur , non admittendum , nisi pro-ut permisit Congreg. 7. Decr. 18. Qui verò iter faciunt , ubi Societas habet domicilium , ad aliud hospitium ne divertant. *f*

2. Manifestare se invicem ac manifestari sint parati , debito cum amore , & caritate ; præsertim ubi à Superiore fuerint interrogati. *g* Quæ Constitutio ulterius explicata est ; declaratumque. 1. Licitum esse , manifestare Superiori , ut Patri , quodcumque delictum alterius , sive grave sit , sive leve. 2. Cum Novitii hujusmodi Constitutioni assensum præbuerint ; eo ipso Nostris cedere cuicumque juri famæ ; quod huic manifestationi obstare posset. 3. Non manifestanda , quæ secretò , & consilii petendi gratia , quis communicavit. 4. Non expectandum necessariò Superioris præscriptum. 5. Qui manifestat , non debere duci aliquo inordinato affectu ; propterea jubet Constitutio , ut debito cum amore , & caritate fiat. 6. In delictis , quæ vergunt in damnum boni communis , vel tertiæ personæ

f P. 4. c. 2. F. &
P. 6. c. 2. D. &
R præp. 82. &
R. Rect. 80 &
C. 7. D. 18. &
R. com. 48.

Correctio fraternæ per Superiorem.

g Ex. c. 4. § 8.

longe non solum quemque posse, sed debere uti denunciatione paterna. 7. Et quando ea denunciatio non sufficeret, teneri subditum ad denunciationem judicalem faciendam. *b* Quomodo autem Superior se debeat gerere in denunciatione paterna, vide infra Cap 6. §. 6.

b C. 6. D. 32.
& Or. c. 15. p.
1.

Cavenda nationum studia & factiones.

3. Porro ad præcidendos dissensionum fontes, caveant sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de aliis Nationibus sinistre sentire, aut loqui solent: quin potius & benè sentiant; & peculiari affectu diversas à sua Nationes prosequantur in Domino. Ac proinde nemo bella, contentionesque inter Christianos Principes in colloquium adducat. *i* Ad mutuam etiam caritatem servandam occasione Congregationum, multa salubriter statuta sunt; quæ habes in earum Formulis; & præsertim Cap. tertio Form. Congr. Gen. & Prov.

i P. 10. §. 11.
& R. com. 30.

Interdicta divisiones earumdem intra eandem Provinciam.

4. Non expedit Missionibus, licet illustrioribus, concedere Superiores ex sua natione; qui omnibus per varias Societatis Provincias sparsis præsent. Nec illis permitienda è sola gente sua Nostrorum Seminaria: consultiusque est, recepto in Societate omnium gentium more, aliis de Societate permisceri; ne Nationum discrimina paulatim, magno Societatis totius damno, intro-

introducantur. Sed neque permittendum, ut in iis Urbibus, in quibus Societas Collegia, studiaque sua habet, pariter è sola ipsi gente sua Professores habeant cujuscumque facultatis, multoque minus Superiores. Quin omnes ubique Missionum harum iis Assistentibus, & Provincialibus subjacere debent, in quorum Provinciis sedem fixerunt, nulla illis exemptione concessa: & si quid uspiam tentatum est, aut expletum contra hæc Decreta, P. Generalis ad præscriptam formam revocet.

§. Dissensionis verò auctores velut noxia maximè pestis, diligentissimè separandi sunt, vel omninò eos à Societate dimittendo, vel transferendo in alium locum.

Et inter peccata, quorum absolutio in Societate Superiori reservatur, numeratur sexto loco detractio famæ, bonæque estimationis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres. Falsi autem Delatores detractoresque severè admodum puniendi: & qui eos manifestare recusaverint, pro ipsis calumniæ auctoribus habendi, eademque poenâ multandi. Contra Perturbatores verò communis quietis, & impugnatores Instituti Societatis acriter insurrexit C. 5. D. 54. quod insertum est Bullæ Pauli V. pag. 305. ubi statuitur

1 C. 7. D. 21.

*Pœna in Auctores
dissensionum*

m P. 8. c. 1. §. 5.

& F. & P. 2. c.

2. D. & C. 5. D.

13. & R. Prov.

128.

n C. 5. D. 51.

o C. 7. D. 12.

& 93. & C.

12. D. 18. &

In. 13. c. 14.

§. 12.

p C. 9. D. 5.

hujusmodi homines graviter plectendos esse; quin & ejiciendos è Societate, licet Professi fuerint. Quibus accensendi sunt, qui emendicato Externorum auxilio molliuntur novarum Provinciarum erectiones, aut legitimas earundem divisiones impedire conantur; p & qui libellis scriptis, aut impressis Sociorum vivendi, aut gubernandi modum, aut Superiores traducunt: quique ita palam, ac passim de Instituto obloquuntur; ut censeri possint velle alios in suam sententiam pertra-

9 C. 9. D. 25. here. 9

De Caritate adhibenda erga nostros Infirmos, infra Cap. 8. Sect. 2. De Caritate exercenda erga Externos erit locus inferius, ubi de iis juvandis sermo instituetur. P. 5. Cap. 3.

C A P U T I V.

De Humilitate, & abnegatione sui interna, externaque.

Ambitionis studia graviter interdicta.

I. Ræter ea, quæ ad eliminandam ambitionem, atque adeò sternendam Humilitati Evangelicæ viam, Professi Deo vovent, & tractata suo loco sunt: hæc solum ad-

addendum, omnibus Nostris versantibus in regionibus, Tribunali Hispanicæ Inquisitionis subjectis, præceptum esse, sub poena excommunicationis latæ sententiæ; ne quisquam per se, vel per alium, præsumat procurare, vel ambire officia Consultoris, & Qualificatoris. ^a Alia præcepta

^a C. 5. D. 28.

contra ambientes in Congregationibus, legenda in earum Formulis. Jam verò breviter indicanda nonnulla, quæ ad hujus virtutis perfectionem assequendam, profuturamque nobis præscribuntur.

2. Primò igitur quoad dispositionem animi spectat, rem esse summi momenti, ad vitæ spiritualis profectum, omnes intelligant; omninò abhorre ab omnibus, quæ mundus amat; & admittere, & concupiscere, quidquid Dominus noster amavit, & amplexus est: adeò ut, si absque proximi peccato fieri posset, vellent injurias, & contumelias pati; ut imitari Christum Dominum aliquo modo possent. ^b

Desideria abjectionis.

^b Ex. c. 4. §. 44.

3. Ut melius ad hunc perfectionis gradum perveniatur; maximè studeant quærere in Domino majorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad fieri poterit, mortificationem; ^c & in exercendis officiis abjectis, & humilibus promptius ea suscipi convenit; à quibus

Exercitamenta ejusdem.

^c Ex. c. 4. §. 46.

d Ex. c. 4. §.
28. & P. 3. c. 1.
§. 13. & 22. &
R. Præp. 30. &
R. 29.

e P. 6. c. 2. §.
15. 16.

*Honor aliis de-
ferendus.*

f P. 3. c. 1. §. 4.

g C. 2. D. 85.

h C. 1. D. 106.

i P. 4. c. 6. §.
17. & c. 15. §.

4.

bus sensus magis abhorrebit. *d* Et quia ad
progressum in virtutibus faciendum, mul-
tum confert antiquiorum exemplum; qui
præest aliis, & omnes alii Sacerdotes, qui
ei videbuntur, aliquando intra annum offi-
cia eorum, qui interserviunt Domi, ad tem-
pus aliquod obibunt. In vestitu etiam,
victu, & usu reliquarum rerum vitæ ne-
cessariarum ea moderatio adhibenda; ut in
omnibus habeatur ratio debitæ humilita-
tis, & submissionis. *e*

4. Alios sibi quisque Superiores ducat;
cum eis dum loquimur, cavendum ab om-
ni impatientiæ, ac superbiæ signo: optare-
que debemus potiores partes illis deferre:
exhibendusque exterius honor, cuique de-
bitus, cum simplicitate, & moderatione
religiosa. *f* Quare nomen illud honorifi-
cum *Don*, ubi est insigne nobilitatis, om-
nino sublatum est. *g* Et quamquam in
mensâ Sacerdotes, alios ad eum gradum
non promotos præcedere debent; inter ip-
sos tamen Sacerdotes, aut Laicos nullus
est ordo constituendus. *h* Loca etiam cer-
ta minimè accipient in Universitatibus,
qui ad Gradus literarios promoti sunt: sed
simul omnes extra numerum se consti-
tuant: *i* & pari simplicitatis humilitatis-
que Evangelicæ studio, si quando cogemur
ad

ad publicas supplicationes procedere, locum tenebimus nobis designatum ab iis, qui nos vocarunt. *l* C 3. D. 35.

5. Quamvis singulis commendetur studium quærendi in omnibus continuam mortificationem; *m* ratio tamen vivendi in exterioribus communis est; nec ulla ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones, ex obligatione subeundas, habet: sed illas assumere quivis poterit; quæ sibi videbuntur, cum approbatione Superioris, aut Confessarii, ad majorem sui spiritus profectum convenire: & quas, propter eundem finem, Superiores eis poterunt imponere. *n* Non debet autem corporis castigatio esse immoderata; ut nocumentum afferre, & majora bona impedire possit: sed ita temperanda, ut ad neutrum extremum rigoris, vel dissolutionis declinetur. *o*

6. In Abstinentia quidem sextæ feriæ consuetudo Societatis servanda; & Jejunium in pervigilio S. P. N. Ignatii per Societatem indictum est. *p* At Jejunium, seu Abstinentiam in Adventu universaliter præscribere, non visum est expedire. Quod si alicubi, ad vitandam offensionem Externorum, aliud statui oporteret; Generalis est in hujusmodi Urbibus, seu Pro-

S 3

vin-

Corporis afflictiones quatenus usurpanda.

m Ex. c. 4. §. 36.

n Ex. c. 1. §. 6. & P. 3. c. 1. §. 12. & c. 2. §. 5. & P. 6. c. 2. §. 16. & R. Præp. 31. Rect. 30.

o P. 3. c. 2 §. 5. & P. 6. c. 3. §. 1. & P. 10. §. 10 & R. Præp. 32. & Rect. 31.

Jejunia qua indicta, aut permiffa.

p R. com. 5. & C. 7. D. 16.

q C. 1. D. 96.
 & C. 5. D. 27.
 & C. 6. D. 9.
 & RR. supra
 citat.

*Pœnitentiæ se-
 creta commen-
 danda.*

r In. 13. C. 6.

vinciis, eam praxim inducere; qua & de-
 clinetur offensio, & Nostri ad ea Jejunia
 obstricti non censeantur. Ceterum cum
 declaratum sit universè ad singularitatem
 non pertinere, si quis jejuset aliis non je-
 junantibus, & Superiores id volentibus
 concedere possint, immo & facultatem ad
 jejunandum præstare debeant; tempore Ad-
 ventus se faciliores præbebunt. q

7. At Pœnitentiæ secretarum usus,
 sicubi non ita viget, excitandus à Superio-
 ribus in exhortationibus, extraque illas in
 privatis colloquiis, in iis præsertim, qui
 juvenes sunt; frænatis pariter, qui hoc in
 genere proveherentur ulterius, quàm re-
 cta ratio permittat. Ad omnium verò in-
 structionem legenda interdum publicè
 epistola P. N. Claudii de usu pœniten-
 tiarum. r

CAPUT V.

De Disciplinâ Domesticâ.

I. Uamvis Divina Bonitas, quæ Regularum necessitas. Societatem inchoavit, illam etiam conservatura sit; ex parte verò nostra, interna Amoris Divini lex ad id maximè conferat: quia tamen, & exemplo, & ratione docemur constituendas esse leges; quibus ad susceptum vitæ cursum tenendum, incitandumque juvemur; a plurimæ sunt constitutæ, a P. 1. Procem. non modò utiles ad excolendum animum §. 1. & P. 10. Nostrorum, ut proximè expositum est, §. 1. sed etiam ad externam politiam; quâ ordo, & disciplina domestica continentur: & b P. 10. §. 4. hæ diligenter servandæ sunt. b

2. Huc faciunt pleræque ex Regulis Quibus potissimum exterior disciplina contineatur. tum communibus, tum particularibus Præpositi, seu Rectoris; Ministri; Subministri, aliorumque Officialium inferiorum, quas in Codice Regularum videre est, & condendas esse sæpius in Constitutionibus præscribitur; c P. 1. Procem. decl. & P. 4. c. 10. §. 6. & P. 7. c. 4. §. 12. eruta, d & Ordinationes etiam varii generis, quæ in distinctos libros in singulis d. Or. c. 4.

e Or. c. 8. & C.
7. D. 90.

*Ordo Domestici
cus unde peten-
dus.*

*Silentium inter
Nostros.*

f P. 3. c. 1. §. 4.

domibus servandos relatæ ad praxim sum-
mopere conferunt. e

3. In Reg. Præpositi, & Rectoris ha-
betur Caput 5. de Ordine domestico, ubi
præcipuarum actionum tempus, & mo-
dus præscribitur. Ex quibus omnibus con-
flatur exactissima norma Disciplinæ reli-
giosæ. Locos, indicasse sit satis; cum præ-
sertim multa jam allata sint alibi, aut post-
modum referenda, quando id materia po-
stulaverit; videri etiam possunt quæ infra
Part. 7. C. 3. Sect. 6. & 8. dicuntur per
Superiores à Subditis exigenda. Non omit-
tenda tamen hic aliqua; vel quia ab ipso
met S. Fundatore statuta fuerunt, vel quia
majoris momenti videntur.

4. Inrer Religiosæ Domus præcipua
ornamenta reponi silentium pro comperto
est: illud nobis servandum esse præscripto
tempore Constitutiones jubent. f Id au-
tem est omne, quod extra tempora Re-
creationi assignata decurrit. At silentium
ea ratione servandum est; ut nemo loqua-
tur, nisi obiter, & perpaucis, aut de re-
bus necessariis, præsertim in Ecclesia,
Sacristia, & Refectorio: in Missa verò,
concione, mensa, lectionibus, & dispu-
tationibus, si quid privatim dicere necesse
erit, brevissimè, & submissa voce sugge-
ratur.

ratur. *g* Nemo in alienum cubiculum ingrediatur, sine generali aut speciali Superioris facultate: quod si aliquis intus sit, non prius aperiat ostium, quam post pulsum audiat, *ingredere*: & tamdiu aperta sit janua, quamdiu intus unà fuerint. *b* Et cum foras eundum erit, minimè loqui licebit intra Urbem, ubi frequens est populus. Et qui mensæ inserviunt, noverint eandem legem sibi servandam esse. *i* Ad custodiam verò harum ordinationum invigilare debent Superiores, & exhortationibus, admonitionibusque, tum etiam interdicta recreatione nimium loquacibus, aliisque usitatis poenitentis silentii observationem urgeant: quod facile Nostris deberet esse; cum aut occupati plerumque simus, aut concessis per intervalla sermonibus recreati. *l*

5. Et hæc quidem permessa Colloquia, quam Recreationem appellamus, ut religiosè transigantur, nonnulla servanda sunt. *i*. A prandio, & cænâ una hora, diebus autem Veneris, post collationem vespertinam, dimidia Recreationi religiosè impendatur: idque in uno loco, si commodè fieri poterit. *m* Sed feria quarta hebdomadæ sanctæ, post decantata officia tenebrarum usque feriam sextam inclusivè, ab omni

g R. com. 26.
& Or. c. 4. §.
21. & In. 13.
c. 3. §. 1. & Cl.
c. 3. §. 9. & R.
Subm. 4.

h P. 3. c. 1. D.
& R. com. 33.

i Or. c. 4. §. 11.
& In. 13. c. 3.
§. 2. 3.

l In. 13. c. 3. §.
1. & Cl. c. 3.
§. 9.

*Quæ permessa
colloquia.*

m Reg. Præp.
56. & Rect.
55. & C. 6. D.
6. Or. c. 4. §.
21.

¶ C. 7. D. 34. omni Recreatione abstinendum erit. ¶
 Sicut ab ea cessandum statim, ac datum
 est signum ad finem Recreationis. Qui
 tamen Mensæ ministraverunt, poterunt
 secundæ Recreationi interesse. ¶ Omnes
 demissè loquantur, & cum circumspe-
 ctione, & ædificatione verborum; ¶ aman-
 datis rerum ludicarum narratiunculis, ac
 libertate indecora: designenturque idonei
 Syndici; submittanturque secretò boni ali-
 qui, ac spirituales, qui sermones sanctos,
 & Religiosæ recreationi convenientes in-
 ducant. Pro quorum materia propositus
 est Catalogus confectus à P. Natali. Et
 quia in Congr. 6. non pauci conquesti sunt
 Recreationis tempus minùs religiosè
 transigi; feriò actum de ea contrahenda.
 Sed cum nihil novi tunc placuisset indu-
 cere; decretum, ut alia via prædicto in-
 commodo occurreretur. Et probata est In-
 structio à PP. deputatis in hanc rem con-
 fecta. ¶

¶ C. 6. D. 6 &
 38. & C. 7. D.
 80. §. 5. & Or.
 c. 4. §. 22. &
 In. 13. c. 9. &
 Cl. c. 3. §. 10.

*Otium vitan-
 dum.*

6. Ad Religiosam disciplinam custo-
 diendam mirum quantum facit otii fuga:
 id enim est malorum omnium origo, &
 propterea, quoad ejus fieri poterit, Domi-
 nostræ locum non habeat. Sed omnes
 quamdiu corpore benè valent, in spiritua-
 libus, vel exterioribus rebus habeant in
 quo

quo occupentur. Superiores propterea
 1. ipsi exemplo suo ad operandum alios in-
 citent; tamen, ut non omnia per se præ-
 stent; præsertim nobiliores actiones, sed
 dividant eas cum suis. 2. invigilent ut ap-
 titis loco exercitationibus Nostri occupen-
 tur; nec facillè illorum excusationes admit-
 tant. Occupationes verò quibus Nostri
 vacare debent, aliæ ad spiritum singulo-
 rum pertinent, aliæ ad studia, aliæ ad Proxi-
 mos, & videri possunt Instr. 4. & com-
 mendantur In. 3. §. 15. & Reg. Præpos. 38.

7. Quædam ad disciplinam pertinentia
 Externos respiciunt, & alibi referentur;
 quia spectant ad leges, quibus ministeria
 Societatis in bonum Proximorum diri-
 guntur. Attamen hic delibanda sunt aliqua,
 quibus cautum videtur domesticæ disci-
 plinæ, respectu illorum. Domi igitur ne-
 mo loquatur cum Externis; aut alios ad
 id vocet, sine facultate generali, aut par-
 ticulari Superioris. Externi ne excipian-
 tur hospitio, ut domi pernoctent; nisi ii
 sint, quibus multum debeatur; aut id offi-
 cii, sine magna offensione, prætermitti
 non possit. Nemo cuiusquam Externi
 ad Domesticum, aut Domestici ad Exter-
 num mandata deferat, aut literas incio
 Superiore. Seculares autem rumores, qui
 foris

P. 3. C. 1. §. 6.
 & P. 4. C. 10.
 §. 6.

In. 4. §. 4.

*Cum Externis
 cautela.*

R. com. 36.
 & R. Jan. 8.

R. Præp. 83.
 & Rect. 81.

x R. com. 37.
& 38.

y Ex. c. 4. §. 6.
& P. 3. c. 1. B.
& R. Præp.
35. Rect. 35.

*Peregrinantium
Leges.*

z R. Prov. 117.
& 114. & R.
Per. 12. & C. 7.
D. 4.

* P. 2. c. 4. §. 1.
& A. & R.
Præp. 81. &
Rect. 97.

** C. 7. D. 4.

foris audiuntur, ne temere, & sine fructu narrentur; aut quæ domi acta, vel agenda sunt Externis referantur, nisi Superiore approbante. x Superior, aut ab eo designatus aliquis, videat scripta, & literas omnes, quæ scribuntur ad Domesticos, & quos ipsi aliis scribunt. y

8. Præter ea, quæ dicta sunt ad præsidium castitatis sub hujus titulo, ut de Socio adjunctendo Domo exeuntibus, præfente in Visitationibus, & similia, huc facit: Neminem mittendum esse ab uno in alium locum sine literis patentibus; & cum peregrè erit Nostris proficiscendum, illis præficiendum maximè fidum; & cui ceteri tanquam Superiori in omnibus obediunt. z At recedentem sine licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum Superior non admittat; aut si ita expediat, illo domi, vel alio pio in loco detento, à Provinciali ordinationem super eo expectet. * Si qui etiam ad Generalem profugiunt, sine facultate, aut profugi extra Collegia vagantur, gravi poenâ, pro arbitrio P. N. puniendi; ab eoque non facillè audiendi, sed remittendi ad Provincias. **

Cum quis iter faciens transit per locum, ubi Domus, aut Collegium Societatis sit, ad aliud Hospitium ne divertat; ejusque, qui

qui illic præest, obedientiæ subfit in omnibus. *** Vide Peregrinorum Regulas p. 147. &c. *** R. coma. 48.

CAPUT VI.

De Pœnis imponendis.

i. Uamquam optandum sit, ut Religiosi ad observandas suas Regulas non egeant timore pœnarum, præsertim temporalium; tamen quia in tanta naturæ infirmitate subinde his stimulis indigemus; certum est Superiores posse pœnitentias imponere propter defectus, & negligentias admissas. a Nec à correctione Regulæ Societatis, secundum Ordinationes ejus factæ, licet appellare; & appellatio per nulum Judicem admitti debet. b

2. Pœnitentias igitur impositas hujusmodi prompta voluntate, & magna humilitate quisque admittere deberet, cum vero emendationis desiderio; etiamsi propter defectum non culpabilem injungerentur. c Immo aliquoties singulis annis omnes à Superiore sibi pœnitentias injungi, propter defectum observationis Regularum, petant. d

3. Est

Superiores possunt imponere pœnitentias.

a Ex. c. 1. §. 6. & P. 3. c. 1. §. 26.

b Paul. III. P. 39.

Quomodo eas Subditi admittere debeant.

c Ex. c. 4. §. 33. & P. 3. c. 1. §. 15.

d P. 3. c. 1. §. 28.

*Quo ordine in
illis injungen-
dis proceden-
dum sit.*

e P. 3. c. 1. §.
15. & N. & P.
8. c. 1. G. & R.
Præp. 29. &
Rect. 28.
f C. 6. D. 37.
§. 6. 7. & In.
18. §. 10. & 12.
g C 7. D. 80. §.
2. & R. Prov.
117.

*Qua pœniten-
tia ordinariè
imponi possint.*

h R. Præp. 10.
& Rect. 9.

3. Est autem advertendum in correctio-
nibus : quòd primò in caritate , & dulce-
dine , qui peccant , sunt admonendi ; se-
cundò in caritate quidem , sed eo tamen
modo , ut confusio , & rubor eis injicia-
tur ; tertio amori ea , quæ timorem incu-
tiunt , adjicientur ; habita semper ratione
dispositionis personarum , & ædificationis
universalis , & particularis earum , ad glo-
riam Dei. De publicis autem defectibus
publica debet esse pœnitentia , iis tantum ,
quæ ad ædificationem faciunt , declaratis.
• Atque hujusmodi disciplina communis
omnibus esse debet , etiam antiquioribus ,
immo & ipsis Superioribus , si suo Officio
defuerint. f Qui autem in aliquo Colle-
gio malè se gerit , non mittatur , si fieri
potest , ad aliud , nisi juvetur , ubi deli-
quit. g

4. At non imponentur à Superiore Do-
mus , seu Collegii nisi ordinariæ pœniten-
tiæ ; quales sunt : parva mensa , publica re-
prehensio , conclusio in circulo , edere sub
mensa , osculari aliorum pedes , orare in
Refectorio , dicere culpam suam , subtra-
ctio cibi usque ad panem , & aquam. Si
res postulaverit disciplina publica in Re-
fectorio , & alia exercitia humilia , & do-
mestica. h

5. Apo-

5. Apostatas verò, & alios quosvis insolentes, & qui id mereri videbuntur, possunt Superiores omnes, invocato etiam auxilio brachii secularis, excommunicare, capere, incarcerare, & aliàs suæ disciplinæ submittere. *i* Quamquam facultas excommunicandi Provincialibus reservata est; *l* quibus etiam tantummodò permisum est prædictis facultatibus uti contra commorantes in alia Religione. *m* De Carceribus in Societate tenendis deliberatio P. Generali relicta. *n* Forma iudicij aliquando instituendi à Deputatis concepta in Congregatione VI. commissa est P. Generali; ut eam Provincialibus communicet, cum necessitas postulaverit. *o*

6. Dictis supra, ubi de prima Probatione Par. 1. Cap. 4. Sect. 2. §. 5. & ubi de Caritate, hac Par. 4. Cap. 3. §. 2. circa obligationem, quam habent Nostri iuvandi apud Superiores correctionem defectuum, hic addendum, quid Superiores servare debeant in ea usurpanda. *i*. Caveant, ne delatoribus faciles aures, fidemque præbeant; sed disquirant singula, donec in rei delatæ cognitionem veniant; & si falsitatem deprehenderit, aut innocentem ab omni delicti suspitione liberent, aut falsum delatorem, pro rei gravitate, puni-

Quomodo contra Apostatas, aliosq; gravius delinquentes sit procedendum.

i Paul. III. p. 41. & Greg. XIV. p. 283.

l Comp. V. Corr. §. 2.

m Comp. V. Apost. §. 5.

n C. 1. D. 116.

o C. 6. D. 45. & C. 7. D. 94.

Quomodo in delatis Superior se gerere debeat.

puniant. Optavit etiã Congregatio VII. ut nemo ad mediatos Superiores aliena errata deferret, nisi prius immediati moniti fuissent; si verò per hos emendatio non est secuta, aut graves admodum causæ hunc ordinem invertendum suadent, causas omissi ordinis in literis ad mediatum Superiorem addat. p

p C. 7. D. 12.

2. Superior quando aliquos defectus novit, per denunciationem paternam, Deferentem nulli revelet; nec ab eo petat, ut rem delatam subscribat; Delatum verò iis tantum aperiat; qui prodesse possint finni, per talem denunciationem intento; qui est profectus spiritualis subditorum, & bonum commune Religionis; quales precipuè sunt Consultores, & Superior Delati: ad majorem autem cautelam, petatur ad consultationem Deferentis consensus; quem ille dare debet.

3. Potest sic Delatum corrigere, etiam coram duobus testibus; & peragere secretò, quæcumque judicaverit expedire ad remedium, profectumque delati, at citra ejus infamiam; ut diligenter circa illum invigilare, mutare loco, non admittere ad aliquod officium.

4. Potest Superior defectus leves, & communes sic delatos, in Refectorio, publica

re-

reprehensione, & pœnitentia ordinaria corrigere; dummodo, quoad fieri poterit, habeatur consensus Deferentis, & Delato nulla momenti alicujus infamia adhærescat. Ob gravia verò, quæ sic innotuerint, poterit interdum devenire ad dimissionem Delati ex Societate; sic quidem, ut licet adjuvetur hac notitia, non tamen eo modo procedat, ut possit cognosci talis defectus ab aliis, sed aliâ viâ cognititas notas opponat, vel certè nihil dicat. ¶

qC. 6. D. 33. &
Or. c. 15. p. 2.

CAPUT VII.

De Dimissione è Societate.

SECTIO I.

Quinam, & per quos dimitti possint.

I. **D**upliciter Societas dimittere suos potest; vel concedendo transitum ad aliam Religionem, vel eos absolutè dimit-
tendo; sive hi soluti à Votis remaneant, ut contingit in non Professis, sive non soluti, ut Professis accidit. Primum genus Dimissionis exerceri solet circa Professos:

Duplex dimissionis species; quartum altera propria Societatis.

T qui-

quibus etiam licebit transire ad quemcumque Ordinem etiam laxiorem, quem præscripserit Præpositus Generalis, de consensu tamen Superiorum loci illius, quò destinabuntur. *a* De secundo genere Dimissionis potissimum hic agemus: Quod admodum peculiare Societati est; & unum ex substantialibus Instituti. *b*

a Greg. XIII.
p. 209.

b Jul. III. p.
68. & Con. 5.
D. 58.

Quilibet à So-
cietate dimitti
aliquando po-
test.

2. Ut ad propositum Societati finem divini obsequii, & auxilii animarum convenit conservari, & numero augeri operarios idoneos, ad hoc opus promovendum: ita dimitti eos oportet, qui tales non fuerint inventi. Et quamvis causas, ad Dimissionem dignas, eò graviores esse oportet, quò quis arctius Societatis corpori conjunctus est: quantumlibet tamen quisque sit conjunctus, in quibusdam casibus separari ab ea possit, ac deberet; adeò ut vel ipse Præpositus Generalis ab hac lege non excipiatur. *c* Præterea quò magis alicui Societas deberet, quòd de ipsa beneficius esset; vel quò pluribus Dei donis, ad eandem in divino obsequio juvandam, præditus esset; eò majori cum difficultate esset dimittendus: ut è contrario, cui minus deberet Societas; aut minus ad eandem juvandam esset idoneus, facilius dimitti posset. *d*

c P. 2. c. 1. §.
1. & A. & c.
3. A. & P. 9.
c. 4. §. 7.

d P. 2. c. 1. A.

3. Di-

3. Dimittendi facultas in primis ad universam Societatem pertinet; quando in Congregationem Generalem conveniret. Eadem erit penes Præpositum Generalem in omnibus, præterquam si quid ad ipsius personam pertineret. Penes reliquos ex Societate tantum erit hujus facultatis, quantum eis à Capite collatum fuerit: nec Superioribus tantum Provincialibus, sed & aliquibus Localibus tribui poterit. Hæc autem facultas, si amplior, ad conciliandam illis subditorum venerationem, aliquando communicabitur in patentibus literis; nihilominus eadem contrahi (prout convenire videbitur) in secretis poterit.

4. In præfenti verò Provincialibus ea est communicata facultas dimittendi; quæ explicatur in ipsorum Regulis Cap. 5. unde possunt dimittere eos, qui in prima, & secunda Probatione, ante & post emissa Vota, versantur. Qui enim, ante finem biennii, ex devotione sua, & facultate Superiorum, emittunt Vota, obligationem quidem contrahunt ad ea servanda; sed non propterea Religiosi constituuntur; aut ad eos retinendos ulla obligatio resultat in Societate: ut literis encyclicis P.N. 7. Aug. 1683. declaratum est. Limitatur

Quinam dimittere possint jure ordinario, aut delegato.

e P. 2. c. 1. §. 2.
& B. & P. 9.
c. 1. §. 1. &
Greg. XIV. p.
284. & Or. c.
12. §. 1.

Quatenus id Provincialibus concessum sit.

tamen prædicta facultas, Provincialibus communicata, respectu Novitiorum; qui à Præposito Generali in Provinciam destinati, vel de Societate ipsa peculiari modo benè meriti essent. Hos enim, & Scholasticos approbatos, Coadjutoresque non formatos nequeunt dimittere: nisi causæ sint admodum urgentes, & graves; & ejusmodi, ut sine gravi periculo Generalis responsum expectari nequeat: quem tamen Provinciales certiore statim facient, Dimissione peracta. Coadjutores formati, sive spirituales, sive temporales dimitti non debent, nisi approbante Generali. Qui tamen poterit hujusmodi facultatem Provinciali communicare in remotissimis locis; vel propter causas magni momenti alicui; cui tanquam sibi ipsi fideret. At erga Professos eadem facultas non est communicanda inferioribus Præpositis; sed in solo Generali debet sistere. f

f P. 2. C. 1. §. 2.
& B. & C. & R.
Prov. 40. 41.
42. 43. & Or.
C. 12.

SECTION II.

De causis Dimissionis.

De quibus hic
agendum sit.

1. **N**on hic agimus de causis Novitios, sive Professos dimittendi: nam ut respectu illorum longè leviores ita com-
pa

paratione istorum longè graviores requiruntur, quàm quæ hic exponuntur sufficientes ad dimittendos è Societate, qui Votis simplicibus, licèt substantialibus Religionis, obstricti sunt. Igitur causæ Dimissionis in Societate debent esse rationabiles, atque justissimæ: g harum autem aliæ sunt culpabiles Dimittendo, aliæ non: Igitur initio ducto ab illis;

2. Si aliquis damnum allaturus malovitz exemplo judicaretur; ac præcipuè si inquietum se ostenderet; & verbis, aut actibus offendiculum aliis præberet; vel inducendo eos ad malum; vel ad discordiam: vel si quid contra Superiores, vel commune Societatis bonum moliretur: hoc enim tolerare caritatis non esset, sed vitii contrarii, in eo quidem, qui tenetur conservare quietem, & bonum statum Societatis sibi commissæ. b Quando autem, non tam propter rationem, vel magnitudinem peccati, quàm ob removendum offendiculum, quod aliis præbuit, dimitti aliquem necesse esset: si alioqui aptus esset, expendet prudentia Superioris, an expediat facultatem ei dare, ut ad locum alium Societatis valdè remotum; ex eadem non egrediendo, proficiscatur. i

3. Cùm licet aliqua peccata offendiculum

T 3

g Greg. XIII.
p. 217. & Ex.
c. 6. A. & P. 2.
c. 2.

Inter causas culpabiles prima est scandalo Sociis esse.

b P. 2. c. 2. §. 3. & D. & P. 8. c. 1. §. 5. & F. & C. 5. D. 54 & Paul. V. p. 305. & c.

i P. 2. c. 2. D.

2. Gravia, licet non publica peccata.

lum non præberent, utpote non manifesta; tamen in Domino judicaretur contra ipsius honorem, & gloriam fore: ut qui ea admisit, maneret in Societate: cum videatur in quibusdam pravis affectibus, aut vitiis, quæ Divinam offendunt Majestatem, corrigi non posse; quæ eò minus tollerari deberent, quò graviora essent, & plus culpæ haberent.

*l P. 2. c. 2. §. 2.
& P. 10. §. 7.
3. Contumacia,
& pertinax ab-
eundi voluntas.
m P. 2. c. 2. §.
4. & C. 7. D.
22. & C. 12. D.
12 & Or. c. 12.
§. 6.*

*Inter causas
non culpabiles
prima, Depre-
hensa impedi-
menta prius
suppressa.*

*n P. 2. c. 2. §.
3. & 5. & Ex.
c. 2. & 3. &
P. 1. c. 3.*

*2. Infirmitas
virium.*

4. Quando qui ad Probationem admisus fuit, se componere ad vitam sub Obedientia, & juxta modum procedendi Societatis non posset, aut vellet; & cum ipse etiam importunè dimissionem petit.

5. Cause autem ex se non culpabiles sunt. 1. Aliqua impedimenta, vel insignes defectus deprehensi, quos antea in examine reticuisset: Et quidem si impedimenta sint essentialia, certum est retineri non posse. Si verò aliquod ex secundariis, aut etiam in aliqua re aliâ, dum examinaretur, veritatem suppressisset, justè dimitti potest.

6. Secunda; Si experimento comperiretur, valdè inutilem fore aliquem, propter ejus insignem ad quævis munera ineptitudinem; qualis potest esse ægritudo aliqua, aut debilitas in par laboribus, quos noster procedendi modus requirit. Est au-

tem

tem in eâ distinguendum: nam si ægritudo contracta est in obsequio Societatis, postquam emisit Vota, biennio exacto; is dimitti non potest, nisi ipse contentus esset: secus autem, si tempore Novitiatus, propter ordinarios labores, morbum contraxisset. Si autem infirmitatem contraxerat ante ingressum; vel dispositionem ad eam attulerat, dimitti poterit; difficilius tamen, si dimissus est, nulla conditione experiundi, sed spe concepta, quod ad majora aptus esset futurus, quàm experimento comperiatur.

7. Tertia si ineptitudo contingeret non ex debilitate corporis, sed ingenii: ita ut non posset iliteris progredi; & ad alia ministeria inotus videretur: & tunc sicut ante Vota debet, ita post Vota in rigore dimitti potest; quia adhuc in probatione est ad superiores Gradus; eò magis, si illa inutilitas esset cum aliqua culpa voluntatis conjuncta: ex æquitate tamen, si nulla sit culpa, consulta ut prius Generalis.

8. Quævis harum causarum satis esse videtur, ut Deo gratus fore judicemus honestè dimitti eum, in quo locum habuerint; quàm imprudentem in eo retinendo caritatem exercere: cum universale Societatis bonum haud dubiè uno particulari alicujus præferri debeat.

P. 2. C. 2. §. 4. & B. & Ex. C. 7. §. 2. & C. 5. D. 50. §. 3.

3. Ingenii debilitas.

P. 2. C. 2. §. 3. & 4. & C. & Ex C. 7. §. 2. & P. 4. C. 6. N. & C. 5. D. 50.

Convenientia harum causarum.

P. 2. C. 2. §. 3. & 5.

*Examinanda
discreto zelo.*

9. Quatenus autem defectus aliqui, qui contra Divinum honorem, & Societatis bonum esse dicuntur, debeant tolerari, cum id ex multis circumstantiis particularibus personarum, temporum, & locorum pendeat; discreto zelo eorum, quibus ea cura commissa est, relinqui est necessarium: qui propterea multa præmittere debent, antequam super hoc negotio sententiam ferant, ut jam videbimus. *

* P. 2. c. 2. A.
B. & D.

SECTIO III

Dimissioni præmittenda.

*Ordo, & gravi-
tas dicendorum.*

1. **U**T igitur in re tanti momenti nihil caritatis, & prudentiæ prætermittatur; plura statuta sunt, simpliciter hic dividenda, ut primò collocetur, quæ ante Dimissionem præstanda, tum quæ in Dimissione, demum post Dimissionem. Et quidem Superiores graviter admonentur, nisi diligenter observent, quæ in Ordinatione P. Claudii hæc super re edita, præscribuntur; fore ut, neque conscientia ipsi suæ, officioque, nec Constitutionibus satisfaciant. *

* Or. c. 11. §. 1.

*Non omnia ta-
men cum singu-
lis servanda.*

2. Tria tamen præmittenda. 1. Ple-
raque ex dicentis pertinent ad eos, qui
palam,

palam, & propter causas manifestas dimit-
tuntur. 2. Eadem servanda sunt plus mi-
nùs-ve, proportione habita Graduum So-
cietatis, ita ut minimè omnium Profes-
sos tangant. 3. Si aliqui propter causas oc-
cultas dimittendi sunt; satis erit, si Præ-
positus hac facultate præditus, re Domino
commendata, & si judicaverit expedire,
unius, aut plurium auditâ sententiâ statuât,
& exequatur, quod factò opus sit. †

† P. 2. c. 3. A.

3. Provincialis, cùm de aliquo dimit-
tendo suggeritur, præmissa oratione ex-
ploret, an ea, quæ illi objiciuntur, vera
sint; & si vera, an tanti momenti, ut de
dimissione agi debeat: præterea utrùm
Superiores erga hujusmodi hominem de-
bita caritate perfuncti, illum commone-
fecerint. remedia pœnitentiarum, & præ-
sertim Exercitiorum spiritualium appli-
cando, & quidem non perfunctoria cura-
tione. †

*Provincialis ex-
pendat circum-
stantias omnes.*

† P. 2. c. 2. A.
& C. & c. 3. §.
2. & Or. c. 12.
§. 2. 3.

4. Peracta informatione, auditaque
sententia Superioris illius Domus, in qua
commissum est delictum, aut unde prodiit
accusatio, exquirat judicium Consulto-
rum suorum, aut ejus loci, ubi tunc erit;
eorumque, qui ipsi videbuntur; tum in-
formationem mittet ad Generalem; in
qua, ubi expresserit conditionem, æta-
tem,

*Consulat suos,
& scribat ad
Generalem.*

* P. 2. c. 2. A. tem, munia ejus, de quo agitur, tum quid
& C. & c. 3. §. peccaverit, quæ remedia adhibita, an om-
3. & A. & R. nia ritè peracta, quæ præscribuntur; sub-
Prov. 41. & dat demum, quid ipse, Consultoresque
Or. c. 12. §. 4. ipsius faciendum censeant. *

*Generalis sen-
tentiam feret.* 5. Generalis verò, re Domino com-
mendata, & cum Assistentibus communi-
nicata, omnem exuendo affectum, &
majore Dei gloria præ oculis constituta, &
communis boni, tum etiam (quoad ejus
fieri poterit) particularis ratione habita,
7 P. 2. c. 3. §. 4. expendat hinc inde causas; & statuat, an
& Or. c. 12. §. 8. dimittere debeat, nec ne. 7

*Non disceden-
dum ab hac for-
ma.* 6. Is igitur modus servandus est, qua-
lem Constitutiones præscribunt, & praxis
hactenus confirmavit; nec forma judicia-
ria necessario adhibenda. 2

2 Greg. XIII. 7. Ceterum, licet passim non expediat
p. 282. & R. Dimissioni præmittere poenas delicti; cum
Prov. 44. & C. dimitti Nostri debeant, quantum fieri po-
5. D. 31. test sine dedecore, vel ignominia; * si ta-
*Aliquando
premittenda
pena.* men defectus sint cum scandalo conjun-
cti; & qui poena aliqua puniri debeant;
* P. 2. c. 3. §. non ante ad Dimissionem veniatur, quam
6. 7. pro meritis fuerint castigati, etiam inclu-
sione ad tempus, ubi usus, & consuetudo
id obtinuit. b

b Or. c. 12. §. 8. Rursus non convenit laxari habenas
5. & C. 7. D. erga eos, qui ex sua ipsi tentatione dimitti
22. §. 6. pe-

*Quid cum pe-
tentibus sine
causa.*

petunt, & ne tum quidem, cum, habita ratione personæ, utile Societati videretur, ab ea liberari: quia si persuasio hæc vulgaretur, perniciofa multis evaderet, reputantibus januam ad elabendum post delictum statim patere. Sed vitari simul alterum extremum necesse est, opinantium hujusmodi homines semper retinendos, quia ubi ad certum Gradum pervenerunt, rarò apti sunt ad Societatem. c

9. Ad mediam autem viam ineundam, & præcavendam importunam aliquorum de Dimissione postulationem, statutum est; eam petentes, nulla iusta apparente causa (si alioqui idonei ad Societatem judicantur) si Superiorum mōitis non acquiescant, teneri Provinciali suo causas omnes, quas Dimissioni obtendunt, cum propriæ manus subscriptione, proponere; affirmareque nullam aliam sibi superesse rogatæ dimissionis causam. Provincialis verò hæc causas expensas cum suis Consultoribus, transmittet ad Generalem, adnotato suo, & Consultorum iudicio: & si illæ P. Nostro insufficientes visæ fuerint, sub Obedientiæ præcepto, perpetuum illis silentium indicat: eosque, si non obtemporent, pro delicti gravitate severè puniat, & publicè etiam, si culpa ad alios pro-

Or. c. 12. §. 6.

*Compefcendi
importuni Di-
missionis postu-
latores.*

promanavit. Sciantque tales se minimè in conscientia tutos; sed mortali culpæ subjacere, quamdiu in illa animi obstinatione manent.

Præceptum, & excommunicatio in petentes opem ab Externis.

10. Imponitur præterea præceptum, & pœna excommunicationis latæ sententiæ, Provinciali reservatæ, tum in illos, qui inconsulto Provinciali, Externos de Dimissione sua in consilium adhibent: tum in illos, qui, quocumque modo, Externorum auxilio, vel intercessione, ad Dimissionem à Superioribus obtinendam, utuntur. Præcepti verò hujus transgressores præter alias pœnas, arbitrio Provincialis imponendas, longè difficiliorem sibi facturos Dimissionem sciant.

Obligandi ad aliam Religionem ingrediendam.

11. Illis etiam, qui sola importunitate Dimissionem extorquent, non concedenda, nisi cum obligatione aliam Religionem intrandi; in qua regularis observantia vigeat: eaque obligatio patentibus literis inferenda: ac rarissime talium quispian, liber ab omni Votorum obligatione, ad seculum remittendus.

Dimissio irrita obtendentium falsas causas.

12. At qui causis non veris, fraude, ac dolo, Dimissionem è Societate obtinuerunt; aut ex causis quidem veris, gravibusque delictis, sed ea intentione perpetratis, quò faciliùs dimitterentur, nullo modo

modo sunt in conscientia tuti : cum huiusmodi facultas in conscientia foro sit irrita : in quo etiam subjacent omnibus Apostatarum censuris. Et si hoc in exteriori foro constiterit ; Superiores possunt contra eos agere , tanquam contra veros Apostatas.

13. Qui ad Dimissionem obtinendam secretas obtinent causas ; quibus se ineptos ad religiosam disciplinam , Votorumque observationem contendunt ; tenentur eas alicui Patri aperire : qui super illis sententiam suam ad Generalem perscribat. Quod si quis renuat , cum P. Noster judicaverit , causas aperire , careat omni spe Dimissionis obtinendæ. *d*

Neganda subterfugibus eius petenda causas.

d C. 7. D. 22. & C. 12. D. 12.

S E C T I O I V.

Servanda in Dimissione , & post ipsam.

1. **D**Um autem de alicujus Dimissione agitur , severè Superioribus est interdictum , ne eum interea temporis ullo modo exponant in publicis ministeriis ; sed domi potius illum contineant ; habeatur que in Dimissione ratio ædificationis. In cujus gratiam , si Dimittendi prius ablegandi

Proximè dimittendis invigilandum.

e R. PROV. 117.
 & OR. C. 12. §.
 9. 10.

*Caritas erga
 eosdem, dum di-
 mittuntur.*

f P. 2. c. 3. §. 5.
 6. 7. & B & C.
 4. §. 3. & R.
 PROV. 44. 45.

*Quid prestan-
 dum cum Do-
 mesticis, & Ex-
 ternis.*

gandi sint in aliam Provinciam, Provinciales præmittant, vel minimè differant Instructionem ad Superiores ejus loci; ut ex ea judicent quid cum illis agendum sit. e

2. Curandum præterea, ut Dimissus recedat sine dedecore, & quantum fieri potest, servata benevolentia: juveturque consilio, oratione, & alia etiam ope, si Caritas poscat. Declareturque illi, quod liber maneat à Votis simplicibus; si ea juxta formulam Societatis emisit. Quæ ipsius esse constat, reddenda sunt: de iis verò, quæ aut expenderit, aut donaverit Societati, dispiciat Superior, habita ratione tum æquitatis, tum ædificationis, num illi aliquid amplius, quàm quod invenitur, de rebus ipsius dari debeat, nec-ne: consideret etiam diligenter, an scripta secum asportare debeat. f

3. Ut satisfiat etiam aliis Domesticis, & Externis, tria observanda sunt: 1. ne quid perturbationis in alicujus animo propter dimissionem maneat, ratione reddita quantum satis erit, & plus minus-ve carus fuerit, qui dimittitur; abstinendum tamen à defectibus non publicis declarandis. 2. Ne malè affectus quispiam maneat erga Dimissum; nec de eo malè sentiat; sed

po-

potius omnes eum diligant, ac Deo commendent. 3. Detur opera, ut ejus exemplo juventur, si qui minori eum ædificatione, quàm par esset, domi versantur; ne sibi tantundem accidat: & Externi itidem, quibus id innotuerit, ædificationem accipiant, quod domi non toleretur id, quod tolerari ad Dei gloriam non debet. g

4. At cum contingere possit, ut causæ Dimissionis occulte sint; non debent Consultores credere, multoque minus accusare, quasi (eò quòd Superior rem cum ipsis non communicarit) temerè, & sine causâ gesta sit: sed potius modestè interrogare Superiorem, quid causæ vel Nostris, vel Externis sciscitantibus reddi queat. h

5. De Dimissis declaratum est, conformiter ad jam indicata de caritate, qua illos complecti decet; per Societatem nullo modo stare, quo minus ab ipsa Dimissi post Vota simplicia, ad Officia, & Beneficia quæcumque admittantur. Nec excludendi à nostris Universitatibus, quando grave scandalum non timetur. Non tenetur tamen Societas alere dimissos Sacerdotes, qui & Titulò carent, & Patrimonio, ut perpetua praxis, & validæ

g P. 1. c. 3. §. 8. 9. 10. & C.

Non damnandi Superiores cum causis recitent.

h P. 2. c. 3. A. & Or. c. 12. §. 7.

Caritas erga jam Dimissos.

i P. 2. c. 3. §. 5. 6. 7. & C. 9. D. 30.

l C. 1. D. 119.

ra-

m C. 2. D. 77.
& C. 7 D. 3. *m*

*Quid servan-
dum cum iif-
dem ad Societa-
tem redire vo-
lentibus.*

n R. Prov. 46.

o P. 2. C. 4. §.
1. & 7.

p P. 2. C. 4. §. 8.
& C. 8. D. 58.
& R. Prov. 46.
& Or. c. 1. §. 2.

q C. 8. D. 58.

rationes Pontificibus probatæ confirmant.

6. Si quis verò ex Dimissis redire ad Societatem velit; cautè procedendum est: cum constet hujusmodi homines rarò idoneos ad Instituti nostri disciplinam inveniri. *n* Et 1. non admittat, nisi qui dimissit, aut Præpositus Generalis suum præstiterit assensum: quem non dabit, si adhuc manent eadem rationes, propter quas fuit dimissus. *o* 2. Post reditum denuò examinari debet & generalem Confessionem facere, & aliis Probationibus, & Experimentis exerceri; in quibus tamen Provincialis dispensare poterit: sed non nisi post biennium ad Vota admittendus est. *p* At si contingeret quempiam sine culpa, aut ulla penitus causa è Societate expulsus esse, ita ut invalida sit Dimissio; is in pristinum statum, sine Novitiatu, restitui debet. *q*

S E C T I O V.

De Egressis sua sponte.

*Quinam redu-
cendi ex sponte
abestantibus.*

1. **A**D eos reducendos, qui sine licentia recedent, si prius parum idonei ad Societatem habebantur, nulla diligentia opus erit, sed potius dirigantur ad ali-

aliud Institutum, ibi Deo servire possint, relaxato illis Voto. r Si verò hujusmodi P. 2. c. 4. §. 4. essent, ut Deo gratum fore videretur, eos non sic relinquere; quod idonei essent ad Societatem; præcipuè si ex aliqua vehementi tentatione, aut ab aliis decepti, egressi viderentur; adhiberi diligentia posset ad eos reducendos.

2. Quod si aliam Religionem ingressi, & ejusdem habitu induti fuissent; nec litigandum videtur Societati, nec procurandum, ut eos reducat. Nam in aliis uti poterit Societas facultatibus sibi à Paulo III. aliisque concessis: quandoquidem aliam Religionem ingrediendo, non ideo de jure deserunt esse de Societate nostra: licet sola post biennium simplicia Vota emiserint: quare ab ea recedentes Apostatarum poenas, non secus ac Professi, incurrunt.

3. Si verò hi, qui injussi discedunt, immo & alii, qui dimittuntur, se conferrent ad alium Societatis locum: videntur nobis in Domino admittendi non esse; nisi qui loco præest, unde discesserunt, vel Præpositus Generalis admonitus suum assensum præstiterit; aut fortè consultius judicaretur eos, tanquam hospites recipere, donec responsum à Superiore, ad quem spectat, referetur.

V

4. Ad-

Quid si aliam Religionem ingressi fuerint.

s P. 2. c. 4. §. 5. & B. & C. 1. D. 24 & Paul. III. p. 41. & Pius V. pag. 100. & Greg. XIII. p. 217. & 229. & 237.

Sponse redeuntes à quo recipiendi.

s P. 2. c. 4. §. 1. & A. & R. Præp. 81. & Rect. 79.

*Quae satisfactio
ab iisdem exi-
genda.*

“ P. 2. C. 4. §. 6.
& 8. & D. &
R. Prov. 46. &
Or. C. 1. §. 2.

*Quid cum va-
gis, & profugis.*

“ C. 7. D. 4.
7 C. 9. D. 27.

4. Admitti autem in Collegium, seu Domum, ex qua discesserant, non debent, nisi parati sint ad quamvis satisfactionem, & probationem. Si verò, & idonei ad Deo in Societate serviendum judicentur; & de eorum verâ pœnitentiâ non liqueret; ad experimentum constantiæ, & levitatis præteritæ satisfactionem, in aliquo Xenodochio constitui possent. Quodcumque autem admittentur, denuò examinentur, & probentur, prout Provinciali videbitur: Quod si Vota emiserant, eadem cum aliis renovare poterunt. Sed advertatur huiusmodi homines rarò idoneos ad Institutum nostri disciplinam inveniri. “

5. De profugis ad Generalem sine pœnitentibus literis Superiorum suorum, aut similiter per Collegia vagantibus gravis pœna sumenda est; neque audiendi à P. Nostro, sed remittendi in Provincias suas. x At fugitivi Societatis ipso facto sunt excommunicati. y

CAPUT VIII.

De tuenda, & reparanda
valetudine.

Post leges sanè non paucas purgandis, excolendisque animis in Societate latas, oportuit etiam corporibus Sociorum curandis caveri. Hæc igitur religiosæ providentiæ pars minimè à Jure nostro neglecta, hic exponenda est.

S E C T I O 1.

De valetudine conservanda.

1. **I**n iis, quæ ad victum, vestitum, somnum, & habitationem, & alia corpori necessaria, vel convenientia pertinent, usurpanda, quatuor curentur. 1. Quamvis sit, in quo probetur virtus, non desit tamen, quo sustentetur natura. 2. Ut ea ratio ineatur, quæ minimè diversa sit ab eo, quod Medicus illius loci, in quo vivitur, judicabit: ita ut, quod quisque sibi inde subtraxerit, ex devotione, non ex obligatione subtrahat. 3. Ut communem, & approbatum usum honestorum

*Victus, vestitus,
& similia
communis Re-
gula.*

a Ex. c. 4. §. 16.
& P. 3. c. 2. §.
3. & P. 6. c. 2. §.
15. 16. & Jul.
III. p. 67. &
R. Præp. 61. &
Rect. 85.

* *Particularia*
quædam de ci-
bo, vestitu, &
habitatione.

b Reg. com.
16.

c C. 1. D. 114.

d Ex. c. 1. §. 13.
& F. & P. 1. c.
4. §. 4. & P. 3.
c. 2. C. & R.
Rect. 58.

e R. Præp. 87.
& Rect. 85.

Sacerdotum sequamur. 4. Habenda est ratio Humilitatis, Paupertatis, ac spiritualis ædificationis; quæ semper nobis in Domino ob oculos versari debet. *a*

* 2. In particulari; ut consulatur valetudini, nemo extra consueta tempora bibat, nec extra domum cibumumat, absque facultate Superioris. *b* In vestitu habenda est ratio ejus finis, qui est ab injuria frigoris, & ab indecoro defendi. Barbam non esse nutriendam est visum. *c* Ceterum ut qui probantur vilioribus indumentis ad Mundi contemptum juvari debent, ita cum iis, qui studiis vacant, major habenda est ratio decentiæ exterioris, & commoditatis propter studiorum laborem, & quia Collegia redditus habent. *d* Profecturi ad alia loca Sortanâ, & aliis interioribus indumentis privari non debent, nisi caritas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua ad iter necessaria danda sedulo erunt, sed eorum sumptibus, quorum erit expensas itineris solvere. *e* Tempus somno tribuendum, intra sextæ, & septimæ horæ spatium deberè esse videtur; quod communiter omnes observent: eritque designatus, qui, elapso quadrante, adeat singulorum cubicula; videatque, an omnes ad lectum se receperint, & lucernas extinxerint.

tinxerint. *f* Ad conservandam etiam va-
litudinem curandum, ut Domus, & Col-
legia in locis, ubi sit purum, & salubre
Cælum, habeantur: & licet sumptuosa
esse non debeant; tamen sint sana, & for-
tia; *g* & si aliquis ferre non posset alicu-
jus Regionis cælum, Superioris est con-
siderare, num ille migrare aliò debeat. *h*

3. Ceterum, ut rerum omnium deter-
minata quædam norma esse debet, tem-
pusque edendi, cubandi, surgendi, statuen-
dum est, quod communiter observetur;
& quæ vitæ communi sunt necessaria, te-
nentur Superiores inferioribus suis eâ, qua
par est, caritate suppeditare: *i* ita haberi
debet ratio conveniens Personarum, &
cum eis dispensandum, prout Superior
in Domino judicaverit. In tanta enim va-
rietate personarum, ac habitudinum con-
siderandum est majus particulare bonum
hujusmodi Personarum, & universale alia-
rum multarum, & quoad ejus fieri poterit,
ad majorem Dei gloriam, providendum. *l*

4. Ut non expedit tanto labore corpo-
rali quemquam onerari, ut spiritus obrua-
tur, & corpus detrimentum patiat; ita
aliqua corporalis exercitatio, quæ utrum-
que juvat, omnibus similiter convenit: &
à prandio, præsertim in æstate, per unius,

V 3 vel

f P. 3. c. 2. §. 2.
& E. & R.
noct. Visit. p.
259.
g P. 10. C. &
C. 1. D. 113.
h P. 3. c. 2. G.
& R. Præp. 86.
Rect. 84.

*Norma commu-
nis, sed cum
aliquibus in ea
dispensandum.*

i P. 3. c. 2. §. 2.
& C. 12. D.
43.

l P. 3. c. 2. B.
C. D. E. & P.
6. c. 2. M. N.

*Moderanda
mentis, & cor-
poris fatigatio.*

m P. 3. c. 2. §. 4. & D. & P. 4. c. 4. §. 1 & P. 10. §. 10.

n P. 3. c. 2. §. 2. & F.

Præfetti sanitatis, & Miniſtri hoc in genere munitis.

o P. 3. c. 2. §. 6. & G.

p R. Min. 5.

Quatenus Coadjutores concedendi.

q R. com 18. & R. Præp. 62.

r C. 7. D. 29.

Sua cuique valetudo ut curanda ſit.

vel duarum horarum ſpatium, permitti non debent corporis, aut mentis graviora exercitia. *m* Corporis etiam caſtigatio immoderata eſſe non debet in poenitentibus exterioribus, ac laboribus; quæ & nocuumtum afferre, & majora bona impedire ſolent, *n* ut ſupra dictum eſt. C. 4. §. 5. 6. 7.

5. Quare ſit aliquis domi, qui præſtit in iis, quæ ad bonam corporis valetudinem ſpectant; cui debeant omnes, ſi male ſe habere extraordinariè ſenſerint, id referre. Ipſe verò, quæ noxia, vel utilia valetudini eſſent, Superiori ſignificabit.

6. Quid autem ei præſtandum ſit, diſtinctius præſcribitur in Reg. Præf. Sanitatis p. 229. Et Miniſter eorum potiffimum rationem habeat; qui in corporis cura minorem de ſe ipſis ſolicitudinem gerunt. *p*

6. Ut curari debet, ne debiles, aut cum magno fructu occupati miniſterio fraternæ caritatis deſtituantur, ita reliquis adjutores aſſignari non debent. *q* Immo nemini præterquam Viſitatoribus, & Provincia-libus, certi Coadjutores aſſignandi, à reliquis domeſticis muniis immunes. *r*

7. Demum quilibet, pro eâ curâ moderatâ tuendæ, ad Divinum obſequium, valetudinis, quam debet adhibere; cum animæ

animadverterit aliquid sibi nocere, vel quid aliud necessarium esse, admoneat Superiorem, duo interim observans; Primum, ut in oratione rem expendat; alterum, ut ubi Superiori rem exposuerit, totam eicuram relinquat; nec contendere pergat, sive concedatur, quod petitur, sive non.

P. 3. C. 2. §. 1. & A.

S E C T I O I I.

De reparanda Valetudine.

1. **A**T pro reparanda Valetudine laxantur spatia caritatis in Societate. Nam ægrotorum cura magna habenda; & ipsi quidem si malè se habere extraordinariè senserint, debent id referre Infirmario, vel Præfecto sanitatis, aut Superiori. Nemo verò medicinam ullam accipiat, aut Medicum eligat, nisi approbante Superiore. Qui tamen, si res poscat, curet vocari Medicum; quidem unus tantum ordinariè esse debet: nisi in casibus quibusdam aliud Superiori videatur.

Sub initia morbi quid agendum.

P. 3. C. 2 §. 6. & G. & R. com. 17. & Præp. 63. & Rect. 59.

2. Adventante autem Medico, Janitor dabit signum pulsatâ campanâ; ut ei ægrotos invisenti adesse possint, qui debent: uti sunt Minister, Præfectus sanitatis, &

Præstanda erga ægrotos, ut convalescant.

R. Min. 5. &
 Præf. San. 2. &
 Infirm. 2. &
 Jan. 16.
 * P. 3. c. 2. G.
 & R. Præp. 63.
 & Rect. 59. &
 R. Præf. San. 2.
 & Infirm. 8. &
 Dispens. 1. &
 Præf. Ref. 8. &
 Coqui 5.

* *Iidem quomodo inuisendi.*

γ P. 6. c. 4. A.

z R. com. 29.

Quomodo se gerere debeant aegroti.

Infirmarius. # Observetur autem, tam in victus ratione, quam in medicinis, quod Medicus præscripserit. Nec modo id præstandum cum iis, qui decumbunt; sed & pro Convalescentibus in Refectorio sit certus locus; quibus nihil, nisi quod præscriptum ab Infirmario fuerit, apponatur. *

* 3. Si verò aliqui ex infirmis, quod in phrenesim inciderint, vel alia de causa, minùs ædificationis, quam par esset, præberent; ex iis paucos assistere, quibus magis consideretur, oporteret. γ Universè autem qui, facultate accepta, ægrotos inuisent; non solùm demissa voce loquantur; sed tanta etiam moderatione, ut illis molesti non sint; atque de iis agant, quæ & consolari ægrotos, circumstantesque ædificare in Domino possint. z De juvenibus Nostris morientibus est in Constitutionibus peculiare Caput 4. Part. 6. sed relatatum est, ubi de extremis Sacramentis agendum fuit, hac eadem Parte Cap. 1. Sect. 3. §. 7.

4. At Infirmi, non solùm observare debent, magna cum puritate, Obedientiam erga Superiores spirituales; ut ipsius animam regant: sed cum eadem humilitate, & cum omnimoda indifferentia, erga Medicos

cor-

corporales, & Infirmarios; ut corpus ejus regant; non impatientes, aut morosos se exhibendo. Præterea qui ægrotant, curent ex morbis corporis fructum capere, non solum sibi, sed etiam ad aliorum ædificationem, humilitatem, & patientiam suam præferendo; verbis piis utendo; quæ ostendant ægritudinem acceptari, ut donum de manu Creatoris, ac Domini nostri: quandoquidem non minus donum est, quàm sanitas. *

* Ex. c. 4. §. 32. & P. 3. c. 1. §. 17. & c. 2. G.

PARS